

Motiivi

2 • 2019 JHL – Julkisten ja hyvinvointialojen liitto

KIITOTIE KUNTOON

Lentokentän
veteraani

PERHEVAPAAT

2 x koti-isänä

LUE MYÖS

Auttaako
digi
kotihoitossa?

Ole hyvä
pomo

JHL: Yritykset
vastuuseen
ihmisoikeuksista

MIKKO "PELTSI" PELTOLA

AINA
VAUHDISSA

Elä täysillä – Turva turvaa

Kotona rentoudutaan, nautitaan, kerätään voimia.
Puuhataan, siivotaan, kokataan. Juhlitaan ja pyöritetään arkea.
Kotona myös sattuu ja tapahtuu, ja silloin on hyvä olla Turvassa.

Turvan kotivakuutus turvaa elämäsi tärkeimmän paikan ja rakkaimmat esineet.
Lue lisää osoitteesta turva.fi ja ole kotonasi kuin kotonasi.

VAIN VERKOSSA
motiivilehti.fi

Kyytiä kauneusnormeille

JHL:läinen Riina Koskinen on plusmalli.

Kuka päättää tessistäsi?

Naiset tekevät työt, miehet
päättävät palkoista.

Jaksa paremmin

Lue 9+1 helppoa vinkkiä!

*Kirkkonummi rikkoi
tasa-arvolakia.
Tuntuvat korvaukset
JHL:läiselle.
Lue verkosta!*

PÅ SVENSKA

45

Milla Leino gillar
volleybollfamiljen.

48

Helsingfors
vårdsektor
förlängde
vilotiderna.

26

Jenni Lindström
hittade sitt
nya yrke under
mammaledigheten.

SISÄLTÖ

6

Ainakin neljä kaupunkia on käynnistänyt yt-neuvottelut.

14

Digisovellukset ovat nyt kovassa käytössä kotihoidossa.

18

Hyväksi pomoksi ei synnytä, vaan opitaan.

20

Sähköasentaja autoili Siperiaan ja löysi pahamaineisen sillan.

22

Sosiaalipsykologi Jaana Venkullalla on lääke epävarmuuteen.

28

Mikko "Peltsi" Peltola on jokapäiväkanhöylä, jolla riittää mielipiteitä.

36

Käveletkö lapsityövoimalla teetetyillä katukivillä?

45

Efter matchen är spelarna en stor familj, säger Milla Leino.

46

JHL lähettää topakat terveiset tulevalle hallitukselle.

PALSTAT

25 Raati

36 Minä numeroina

44 Laki

47 Kysy ihmeessä

50 Kolumni

KOLME TARINAA MIEHISTÄ:

KIITOTIEN KUNINGAS

Mikko Santaniemi pitää Oulun lentokenttää kunnossa. Hän oli paikalla vuoden 1978 lentokonekaappauksessa.

Sivu 8

SIPERIA OPETTAA

Sähkömies Veli-Matti Rintala tempaisi ja lähti elämänsä reissuun. Jäikö miehen matka vai määränpää?

Sivu 20

VOIMAILIJA KOTI-ISÄNÄ

Perhevapaamalli suosii äitejä, mutta maailman vahvin mies Markus Laine on ja kolmen lapsen koti-isä.

Sivu 38

Vastuuttoman hoivan aika on ohi

JHL VAATII, että pikavoittojen tekeminen vanhuksilla, lapsilla ja vammaisilla loppuu nyt. Yritysten on panostettava inhimilliseen hoivaan ja hoitoon. JHL sitoutuu yhteistyöhön yksityisten hoivaa ja hoitoa tuottavien yritysten kanssa, jotta vanhustyön laatu ja työolosuhteet paranevat. Edellytyksenä on, että yritykset sitoutuvat JHL:n vastuulliseen liiketoimintamalliin.

Lakiin on saatava kirjaus, että työvuorossa on vähintään 0,7 hoitajaa hoidettavaa kohti. Voitontavoittelu on tilkittävä sitä rajoittavalla lailla.

Ensin kuntoon on laitettava perusasiat. Laki velvoittaa yrityksiä turvaamaan laadukkaat palvelut niin, että

henkilöstön määrä, koulutus ja tehtävä rakenne vastaavat palveluja saavien ikäihmisten määrää. Myös sosiaali- ja terveysministeriön laatusuositus edellyttää henkilöstön rakenteen ja määrän olevan sellaiset, että hyvä ikääntyminen on turvattu.

Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan palvelut henkilöstömäärällä, josta on sovittu toimeksiantosopimuksessa ja toimiluvassa. Henkilökuntaa on usein vuorossa lähtökohtaisesti liian vähän. JHL näkee ainoana ratkaisuna, että vakihenkilökunnan määrä vastaa toimiluvan henkilöstömäärää.

Osa henkilöstöstä on aina poissa töistä eri syistä. Kun työntekijöitä on jo lähtökohtaisesti liian vähän, tarvitaan sijaisia jatkuvasti. Heillä on usein vaihtelevan työajan sopimus tai runkosopimus. Valitettavasti työnantaja hyödyntää niitä palkkaamalla sijaisen ruuhkahuippuihin, ei koko työvuoron ajaksi.

Jatkuvalla alimitoituksella toimiminen heikentää työssä jaksamista merkittävästi. Työntekijä ei aina tiedä, saako hoitaa työvuoronsa ammattitaitoisen työkaverin kanssa.

JHL vaatii, että nollatuntisopimusta noudattaville työntekijöille tarjotaan kokoai-kaista, vakituista työsuhdetta. Lisäksi on varmistettava sijaisjärjestelyt koko työvuoron ajaksi. Myös lakiperusteisesta perehdytyksestä on huolehdittava.

Hyvä johtaminen auttaa henkilökuntaa jaksamaan ja sitoutumaan työhön. Johtajien ammattitaito tulee varmistaa koulutuksella ja työn tukemisella. Yrityksen johdon kannattaa hyödyntää luottamushenkilöitä. JHL haluaa olla yhteistyökumppani haastavassakin tilanteessa. Osaavat luottamushenkilöt ovat johdon työpari ja kumppani. Kun asioita korjataan yhdessä jo työpaikalla, työrauha säilyy eivätkä asiakkaat kärsi epäkohdista.

Päivi Niemi-Laine, puheenjohtaja

200 tuhatta jäsentä

JHL:N AMMATTIALAT

- Ravitsemis- ja puhtausalan ammattilaiset
- Kasvatuksen ja ohjauksen ammattilaiset
- Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset
- Tietotyön ja hallinnon ammattilaiset
- Tekniikan ja liikenteen ammattilaiset
- Turvallisuuden ammattilaiset

Seuraava lehti ilmestyy

24.4.

Motiivi

Julkisten ja hyvinvointialojen liiton jäsenlehti / PL 101, 00531 Helsinki / motiivi-lehti@jhl.fi / motiivilehti.fi / Julkaisija Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry / Päätoimittaja Heidi Hänninen / Toimitussihteeri Samuli Launonen / Tuotanto-AD Kati Ahonen / Toimittajat Saija Heinonen, Ulla Puustinen ja Hellevi Raita / Taitto ja grafiikka Kati Ahonen puh. 010 7703 368 / Sähköposti: etunimi.sukunimi@jhl.fi / Aikakauslehtien Liiton jäsen / JHL:n yhdistystysten kokousilmoitukset www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/laheta-tapahtuma / Medimyyni Saarsalo Oy, lauri.anttila@saarsalo.fi, 040 132 7552 tai mikko.salmensuu@saarsalo.fi, 044 777 5112 / LT2017, 196 025 / ISSN 1795-7249 (printti) / ISSN 2341-8540 (verkkojulkaisu) / Paino Forssa Print / Toimituksen tilaama tai sille tarjottu aineisto julkaistaan ehdolla, että aineistoa voidaan käyttää myös osana julkaisijan sähköisiä tai muita jakelukanavia. Lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Motiivi painetaan suomalaisella paperilla.

Jyväskylä myi tytäryhtiö Totalin

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI on päättänyt myydä tytäryhtiönsä Total Kiinteistöpalvelut Oy:n yksityiselle SOL Palvelut Oy:lle. Päätös tarkoittaa työnantajan vaihtumista Totalin 200 työntekijälle, joista 140 on JHL:n jäseniä.

- Vahvasti näyttää siltä, että myös työehtosopimus vaihtuu runsaan vuoden kuluttua AVAINTA-tessistä PAMin neuvottelemaan kiinteistöpalvelualan sopimukseen, ennakoii pääluottamusmies **Miko Nyman**.

Se tarkoittaisi henkilöstön ilta- ja muiden vuorolisien sekä loma-etuuksien heikkenemistä merkittävästi. Myös osalle henkilöstöä hankitut lisäeläkkeet ovat uhattuna, ellei kaupungin ja SOL Palveluiden neuvotteiluissa löydy ratkaisua.

Nymania kaupassa hiertää eniten kauppahinta, 430 000 euroa, joka vastaa hänen mielestään lähinnä siirtyvän kaluston arvoa.

Kauppan myötä Jyväskylän kaupunki vetäytyy kokonaan siivous- ja kiinteistöhoitopalveluiden tuottamisesta niin omista kuin muissa kiinteistöissä. SOL Palveluille kiinteistöhoito on uusi aluevaltaus Jyväskylässä, joten ainakin kiinteistöhoitajien työpaikat lienevät turvassa.

- Totalilla on ammattitaitoinen henkilöstö ja meillä on sairaalatekniikan sekä maa- ja biokaasulaitosten ja tankkausasteiden huolto-osaamista, kehuu Nyman.

Totalin liikevaihto on noin 7,5 miljoonaa euroa, ja viime vuoden tulos niukasti voitollinen.

Joka kymmenes nainen on kohdannut väkivaltaa tai sen uhkaa työssään viime vuoden aikana.

Lähde SAK:n työolobarometri

Soveltuvuuskokeet palaavat

Opiskelijoita karsivat pääsy- tai soveltuvuuskokeet aiotaan palauttaa ammatilliseen koulutukseen. Niinpä opiskelija voidaan jättää valitsematta, jos hän on selkeästi soveltumaton työskentelemään sosiaali- ja terveysalalla. Oppilaitokset voivat hyödyntää mahdollisuutta jo kevään 2019 yhteishaussa.

Asetuksen muutos tulee voimaan elokuussa 2019. Se mahdollistaa sen, että nolla pistettä pääsy- tai soveltuvuuskokeessa saanut hakija voidaan jättää valitsematta koulutukseen. Asetus koskee kaikkia tutkintoja, joihin liittyy potilas- tai asiakas- sekä alaikäisen ja liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia.

JHL on vaatinut soveltuvuustestien palauttamista sote-alan koulutukseen jo pitkään.

60 prosenttia äänestää "varmasti"

Noin 60 prosenttia äänestysikäisistä aikoo äänestää varmasti huhtikuun eduskuntavaaleissa. Melko varmoja äänestäjiä on viidennes (20%).

Tulos perustuu Kunnallisalan kehittämisseätiön (KAKS) kyselyyn, joka toteutettiin joulukuussa 2018.

Noin 40 prosenttia vastaajista pitää puoluetta paljon tai jonkin verran tärkeämpänä kuin ehdokasta. Noin 20 prosenttia painottaa valinnassa ehdokkaan persoonaa.

Kaksi kolmesta vastaajasta uskoo, että hänen äänellään on merkitystä ja noin neljäsos on epäuskoinen. Usko äänestämisen tehoon on vahvistunut muutamalla prosenttiyksiköllä vuodesta 2014.

67%

Selvä enemmistö uskoo, että jokaisella äänellä on merkitystä.

2/5

Kahdelle viidesosalle puolue on tärkeämpi kuin ehdokkaan persoona.

1020

KAKS:n kyselytutkimukseen vastasi reilu tuhat 18-79 vuotta täyttäneitä.

KUVA Shutterstock.com/paper_Owl

Yhteet siellä ja yhteet täällä

Useat kaupungit ovat heti vuoden aluksi ilmoittaneet yt-neuvotteluista. Neuvotteluja käynnistellään ainakin Rovaniemellä, Savonlinnassa, Lappeenrannassa ja Kuopion yliopistollisessa sairaalassa (KYS).

Rovaniemellä tähdätään henkilöstövähennyksiin erityisesti hallinnossa. Savonlinnassa uhkana on joko kolmen viikon lomautus tai 40 henkilön irtisanominen, jos vapaaehtoiset säästöt ja lomarahojen leikkaaminen eivät tuota tulosta.

Lappeenrannan yt:t koskevat katujen ja ympäristön toimialuetta. Se on ylittänyt budjettinsa miljoonalla ja irtisanominen uhkaa noin kymmentä työntekijää. KYS:ssä henkilöstömenojen sopeuttamistarve on seitsemän miljoonaa euroa, ja osa aiotaan puristaa henkilöstöstä.

Kuntataloudessa tapahtui viime vuonna ikävä käänne, ja 196 kunnan tulos painui miinukselle.

Kahdeksalle kenkää

Imatran kiinteistö- ja aluepalvelu Oy (Kipa) on yt-neuvottelujen päätteeksi irtisanonut kahdeksan työntekijää, kaikki JHL:n jäseniä. Se tarkoittaa joka kymmenettä yhtiön työntekijää.

Kaikilla irtisanottavilla on pitkä, puolen vuoden irtisanomisaika.

Yt:t johtuivat Imatran kaupungin tytäryhtiöilleen asettamasta puolen miljoonan euron säästötaavoitteesta. Pitkittyneissä neuvotteluissa tavoite tarkentui 450 000:een ja irtisanottavien määrä putosi kymmenestä kahdeksaan.

– Ei tämä mielialaa nosta mutta turha käydä murehtimaan tulevaa, josta ei ole mitään tietoa, tuumaa luottamusmies **Timo Niemi**.

Kipa perustettiin noin kahdeksan vuotta sitten Imatran kaupungin teknisestä toimesta. Yt:t olivat jo toiset yhtiön historiassa.

vasemmisto

LAURI VIHERVÄ

ALUETOIMITSIJA, JHL
UUDENMAAN VAALIPIIRI

”EDUNVALVOJASI MYÖS
EDUSKUNNASSA - EI ENÄÄ
KIKYJÄ!”

@POLIITIKKOLAURIVIHERVÄ

**JOKAISESTA
ON HUOLEHDITAVA!**

**Johanna
VÄRMÄLÄ**
sairaanhoitaja (YAMK),
erityisasiantuntija,
kaupunginvaltuutettu

UUSIMAA

www.varmala.fi

MAINOKSEN IMAKSAA JOHANNA VÄRMÄLÄ

**– Puhe lisää
ymmärrystä toista
ihmistä kohtaan.**

Ammattilainen ei etsi syyllisiä

Työpaikalla on usein kaksipuolista kommunikointia ja yhteistyötä. Kommunikointi on keskeistä työssä ja se on tärkeä osa ammattilaisen työtä. Kommunikointi on myös tärkeä osa ihmisten välisiä suhteita. Kommunikointi on myös tärkeä osa yhteiskunnan toimintaa. Kommunikointi on myös tärkeä osa ihmisten välisiä suhteita. Kommunikointi on myös tärkeä osa yhteiskunnan toimintaa.

KYS EDISTÄÄ yhteistyötä ja yhteistyötä. Kommunikointi on keskeistä työssä ja se on tärkeä osa ammattilaisen työtä. Kommunikointi on myös tärkeä osa ihmisten välisiä suhteita. Kommunikointi on myös tärkeä osa yhteiskunnan toimintaa.

Riitojen selvittely kiinnosti

Mitä tehdä, kun yksi työyhteisön jäsen mököttää ja toinen paiskoo mielenosoituksellisesti ovia? Sitä pohdittiin Mopit vastakkain -otsikoidussa jutussa, jonka Motiivin lukijat äänestivät viime numeron (1/2019) parhaaksi.

Jutun mukaan riitaa ei kannata välttää mutta ihan yhtä tärkeä on oppia ratkomaan työyhteisön sisäiset konfliktit. Siinä työyhteisösovittelu voi auttaa.

Jutun kirjoitti toimittaja Virve Järvinen ja piirroskuvitus oli Anita Polkutien.

Myös saattohoitoa koskeva juttu herätti lukijoissa vastakaikua. Juttu oli otsikoitu ”Näin kohtaat kuolevan”.

ARPAONNI SUOSI seuraavia palautteen antajia: Tanja Adamsson, Kotka, Tiina Huusko-Crepin, Helsinki ja Matti Heiskanen, Helsinki.

45 vuotta kiitoradalla

Mikko Santaniemi on mitannut Oulun lentokentällä kiitoradan kitkan vuodesta 1973. Tarpeen tullen hän myös nostelee laskuvarjohyppäjiä pylväistä.

KUN MIKKO SANTANIEMI aloitti Oulun lentokentällä 1973, käytössä olivat kopterikoneet Caravelle ja Conair. Muutaman vuoden päästä tulivat ensimmäiset Finnairin suihkukoneet.

LUE
LISÄÄ JA
KATSO VIDEO
motivilehti.fi

teksti Samuli Launonen kuvat Janica Karasti

TARVITAAN USEAN auton työ, että kone pääsee lentoon. Talvella yksi niistä on linko.

Lasketaan pylvä. Kiihdytä 35 kilometriin." Aurinko hohkaa valoa kiitoradalle koko horisontin leveydeltä. Airbus 19 -kone nytkähtää liikkeelle ja alkaa hitaan matkansa kiitorataa pitkin.

Lähtöluvan on antanut lennonjohto, jonka puhe kuuluu tietokoneen kautta myös vuoro esimies **Mikko Santaniemelle**. Hän on ollut työvuorossa puoli tuntia, tarkastanut kahden ja puolen kilometrin kiitoradan päästä toiseen ja varmistanut, että liikennealueet ovat kunnossa.

Santaniemi istuu keltaisen auton ohjaamossa. Kojelaudan ulkoasu paljastaa, että auto on palvellut vuosikymmeniä. Tekniikkaa on kuitenkin päivitetty tasaisesti, uusimpana ratin viereen asennettu tablettitietokone.

Tabletista kuuluu jälleen puhetta. Lentokapteeni kysyy, joko saa nousta. Lennonjohto kiittää. Puheensorinan alla soi vaihteesti paikallisradio. Airbus nousee kohti Helsinkiä.

Maailma muuttuu, Santaniemi pysyy

Oulun lentokenttä on vuosikymmenten aikana muuttunut perusteellisesti, mutta yksi on pysynyt. JHL:läinen Mikko Santaniemi, 67, on kuulunut kalustoon vuodesta 1973.

Santaniemi toimi yli 20 vuotta kuorma-autonkuljettajan nimikkeellä, kunnes hänet 1990-luvulla nimettiin vuoro esimieheksi. Aluksi hänen työnantajansa nimi oli Ilmailuhallitus, nykyään Finavia.

Tänään on helppo työpäivä: ilma on selkeä, pakkasta 16 astetta. Varsinkin alkutalvesta pyrytti yhtenä ja kiitorataa piti harjata neljän harjakoneen voimin.

- Eilenkin oli kauhia hoppu, Santaniemi kertoo.

Hän istahtaa kunnossapitokeskuksen tarkkaamoon. Kivirakennus sijaitsee metsän kupeessa, kilometrin päässä matkustajaterminaalista. Se on oma maailmansa kiito-

radan vieressä. Täällä Santaniemi ja hänen yksikkönsä, yleensä kolme-neljä ihmistä kerrallaan, kortteeraavat työvuoronsa.

Jokainen neliometri on käytetty hyödyksi. Ylhäällä on johdon toimistotilat, alhaalla päivystyksen lisäksi korjaamo sekä halli paloautoille ja kunnossapidon ajoneuvoille. Hallissa vuoroan odottavat kaikki kiitoradalla operoivat ajoneuvot, kunnossapitoluosto ja palokalusto.

Pienkoneita ja joutsenia

Tarvitaan monen ihmisen ja auton työ, että yksi lentokone pääsee nousemaan tai laskeutumaan. Paloautoja on kolme, varalla kaksi. Lisäksi on kitkantarkastusauto eli jarru, kolme lumilinkoa, neljä ajettavaa harjakonetta ja yksi varaharja.

Ouluun liikennöi yli 20 matkustajalentoa vuorokaudessa, mutta lisäksi kenttää käyttävät puolustusvoimien koneet. Kiitoradan reunalla taas on pienilmailuhalli, josta saattaa yllättäen ampaista matkaan lentoharrastajan pikkukone.

- Siinä saa olla tarkkana. Joskus on ollut kolari lähellä, Santaniemi kertoo.

Toisinaan kiitoradalla liikkuu jäniksiä, kettuja, hirviä - ja joutsenia.

- Toissajouluaattona joutsen käveli keskellä kiitotietä. Ajoin sitä pois koko yön ja lopulta se lähti Oulujokeen, Santaniemi muistelee.

Myös laskuvarjohyppääjien varalta tutka on pidettävä tarkkana.

- Kerran hyppääjän varjo kiertyi pylvään ympärille. Ei auttanut kuin hiioppia nostaa hyppääjä pylvästä.

Vanhan terminaalin tilalla on lumikeko

Puolen kilometrin päässä terminaalista on pieni harmaanvalkoinen talo, jossa Santaniemi aloitti 45 vuotta sitten uransa.

SANTANIEMI ON kuulunut ammattiliittoon uransa alusta. Hän toimi muutaman vuoden luottamushenkilönäkin. – Liittoon liityttiin heti, kun tultiin töihin. Kaikki tekivät niin, ei sitä kyseenalaistettu hetkeäkään.

Tarvitaan monen ihmisen työ, että lentokone pääsee nousemaan.

Rakennus oli silloin kunnossapitokeskus ja sen vieressä olivat matkustajaterminaali ja lennonjohtotorni. Nyt terminaalin ja tornin tilalla on enää auran jälkeensä jättämä kasa lunta.

Vuosien saatossa turvallisuustoimet ovat kiristyneet. Käänteentekevä hetki oli New Yorkin terroriteot 11. syyskuuta 2001. Yli kymmeneen vuoteen henkilökunta ei ole päässyt työpaikalle ilman samoja muodollisuuksia kuin matkustajat: ulkovaatteet, vyöt, nesteet ja metallit hihnalle, sitten metallin-ilmaisinportin läpi.

– Kyllähän se tympiä, kun aina töihin tullessa pitää riisua ulkovaatteet ja sitten pukea ne taas päälle, Santaniemi sanoo ja naurahtaa.

Kun Santaniemi palkattiin, hänellä oli kuorma-auton-kuljettajan koulutus.

– Minulle työnnettiin armeijan jälkeen lappu käteen, että ilmoitaudu lentoasemalle.

Viiden viikon palopelastajakurssin jälkeen hän oli valmis töihin. Alkuun isot koneet tuntuivat ihmeellisiltä. Alkuajoilta on jäänyt mieleen myös villi muisto – **Aarno Lamminpartaan** lentokonekaappaus 30. syyskuuta 1978. Santaniemi ei päässyt kauppareissulta lentokentällä sijainneeseen kotiinsa, sillä kenttä oli eristetty.

– Lentoaseman katolla oli oikea Karhukopla!

Kunnossapito tarkkailee

Kunnossapitohenkilöstö tarkkailee ja pitää huolta, että lentoasema on turvallinen nousta ja laskeutua.

Sää

Sääatutka kertoo vallitsevat ja tulevat olosuhteet sekä Oulussa että muualla.

Muut kentät

Työntekijä pääsee tutkimaan esimerkiksi Helsinki-Vantaan kiitoradan tilannetta: sääoloja sekä kiitotien kunnossapitoa reaaliajassa.

Kitka

Kitkantarkistusauton tietokone ottaa kiitoradasta lähikuvia. Kitkan ja lumen määrä ilmestyy koodikielenä tietokoneen ruudulle.

Työntekijä siirtää tiedon eteenpäin virtuaalipilveen. Sieltä sen näkevät esimerkiksi lennonjohto sekä konetta ajava kapteeni.

Lumi ja jää

Harjakoneen metallisudit ja aura pyyhkivät kiitotieltä lunta. Lentokone vaatii alleen kesäkunnossa olevan kiitotien, joten se teho-puhdistetaan talvella kuurasta tai lumesta joka lennon välissä.

Jäätä taas torjutaan kemikaaleilla, jotka levitetään kuorma-auton kemikaalilevittimellä. Lisäksi jäätä sulatetaan juuri ennen lähtöä lentokoneiden siivistä glykolilla, joka valuu maahan ja imuroidaan sieltä imuri-autolla.

Muut yksiköt

Kunnossapito pitää koko ajan yhteyttä muihin lentoaseman yksiköihin puhelinten ja tietokoneen kautta. Lisäksi käytössä on sisäiseen viestintään tarkoitettu viranomaisverkko eli virve.

– Jouluna ajoin joutsenta kiitoradalta koko yön.

Lentäminen jää muille

Aikanaan Mikko Santaniemi saattoi lomalla lentää perheensä kanssa Helsinkiin ja käydä Korkeasaaren eläintarhassa. Nykyään hän ei vapaa-ajallaan juuri lennä.

Elämä on keskittynyt pienelle alueelle Oulun lentokentän läheisyyteen. Hän syntyi muutaman kilometrin päässä kentästä ja 1970-80-luvulla jopa asui työnantajalta vuokratussa paritalossa nykyisen yleisöparkin alueella.

Kunnossapito tekee kolmivuorotyötä. Santaniemelle se aiheutti haasteita, kun lapset olivat pieniä. Puoliso oli vuorotyöläinen paikallisella kioskillä.

Muuten Santaniemi ei kavahda edes yövuoroja. Kunto on pysynyt rautaisena.

- Vähän aikaa sitten juoksin puolimaratonin. Olen yhä palo- ja savusukelluskelpoinen, hän toteaa.

Niinpä eläkkeelle jääminen on siirtynyt. Santaniemi vakuuttaa, että heinäkuun 1. päivänä hänen läksiäisiään vietetään oikeasti. Vanha työmaa pysyy silti lähellä: koti sijaitsee kentän kupeessa, samalla alueella jossa hän on aina elänyt.

Oulun lentokentältä pääsisi suoraan vaikka Kanarialle, mutta kiitoratojen veteraani ei aio eläkepäivillään astua koneeseen.

Ehkä hän kuitenkin vilkuttelee tutuille lentokoneille ja työkavereille läheisten metsien pururadoilta ja hiihtoladuilta.

- Eläkkeellä aion urheilla vielä enemmän kuin nyt. □

AMMATTINA

Lentoasemien kunnossapito

LUKUMÄÄRÄ

Ei tarkasti tiedossa

KOULUTUS

**Lentoasemahuoltaja
(logistiikan perustutkinto)**

TYÖEHTOSOPIMUS

**Paltan erityisalojen yleinen
työehtosopimus**

TYÖAIKA

37,5 h / viikko (kokoaikaiset)

Lentoasemien kunnossapito työllistää erinomaisesti varsinkin talvella. Oulun lentokentän kunnossapitoyksikköön kuuluu yhteensä 22 henkeä, Suomen suurimmalla lentoasemalla Helsinki-Vantaalla 145 henkeä, joista 48 on vakituisia, 87 kausi-työntekijöitä ja kymmenen konekorjaamon työntekijöitä.

Suurin osa kunnossapidon henkilöstöstä on myös valtakunnallisesti kausi- eli talvityöläisiä. Talvisin tehtäviin kuuluu lähinnä kiitoradan kunnossapito, kesäisin kaluston kunnossapito ja huolto.

Suurilla kentillä työ on kolmivuorotyötä. Vuorokierrossa tehdään kaksi aamu- vuoroa, kaksi iltavuoroa, kaksi yövuoroa ja neljä vapaapäivää.

Hakijan tulee suorittaa hyväksytysti kuntotesti. Vaikka työ ei ole pääsääntöisesti ruumiillisesti rasittavaa, työntekijältä vaaditaan palo- ja pelastuskelpoisuutta.

Kunnossapitohenkilöstön työnantaja on Finavia, jossa on noin 1200 työntekijää. Heistä työehtosopimuksen piirissä on noin 850, joista JHL:n jäseniä on noin 400. Lisäksi JHL:läisiä kuuluu turvatarkastushenkilöstöön, joiden työnantaja on Airpron. Airpron alaisina työskentelee yhteensä noin 1200 henkilöä.

Ala on JHL:n miesvaltaisimpia: esimerkiksi Oulun lentokentän kunnossapitoyksikön 22:sta työntekijästä kolme on naisia ja loput miehiä.

– Sedaforte on ollut minulle todellinen pelastaja. Otan yhden tabletin joka ilta ja pystyn jopa vessakäynnin jälkeen nukahtamaan uudelleen, Pia iloitsee.

”Nyt nukun vihdoinkin hyvin”

Vaikea avioero laukaisi Pian huonon unen kierteen. Jatkuva unenpuute vei lopulta Pialta elämänilon, mutta onneksi hänen ystävänsä osasi suositella Sedafortea. Yrttivalmisteiden rauhoittavat kasvit edesauttavat nukahtamista ja siten edistävät hyvän unen saantia.

Sama toistui yöstä toiseen. Lampaita oli tullut laskettua loputtomiin, ja herätyskellon sekuntiviisari tuntui laahustavan eteenpäin. Pia ei yrityksistään huolimatta saanut unta. Aamuisin hän oli väsynyt ja päivät tuntuivat raskailta. Onneksi hänen ystäväntärensä suositteli kokeilemaan yrttivalmiste Sedafortea.

– Aloin nukkua huonosti avioeron aikana, Pia kertoo. Ei ole mikään ihme, että elämänmullistukset vaikuttavat uneen, joten ajattelin ongelman menevän ohi itsestään. Elämä palasi takaisin raiteilleen, mutta nukkuminen ei helpottunut.

Kaikki keinot kokeiltu

– Makasin yö toisensa jälkeen sängyssä, kääntelin kylkeä ja ahdistuin. Olin aivan lopussa, rättiväsynyt, Pia kertoo.

– Joskus onnistuin nukahtamaan aamuyön tunteina, mutta havahduin pian uudestaan heille, enkä koskaan saanut nukkua kuin tunnin kerrallaan. Unenpuute vei minulta lopulta koko elämänilon, Pia kertoo.

– Kokeilin kaikkea, tuloksetta. Join yrttiteetä, yritin meditoida ja kävin kävelylenkeillä koiran kanssa ennen nukkumaanmenoa.

– Lopulta yksi ystävästäni suositteli käyttämänsä Sedaforte-ravintolisää, joka on täysin luon-

nollinen, kasviuutteita sisältävä valmiste, Pia kertoo.

Viimeinkin ratkaisu

Pia tilasi Wellvitalta Sedaforte-pakkauksen. Hän alkoi liikkua enemmän ja pyhitti iltansa rauhoittumiselle. Käytettyään Sedafortea jonkun aikaa Pia huomasi alkaneensa nukkua paremmin. Nukahtaminen kävi nopeasti, hän nukkui läpi koko yön ja heräsi levänneenä.

– Sedaforte on ollut minulle todellinen pelastaja. Nyt otan yhden tabletin joka ilta ja pystyn jopa vessakäynnin jälkeen nukahtamaan uudelleen. Nyt jaksan taas nauttia elämästä, Pia iloitsee.

6 merkkiä

Näin huonounisuus vaikuttaa hyvinvointiin

- 1. Unen puute lisää ylipainon riskiä
- 2. Huonosti nukuttu yö heikentää päivittäistä jaksamista
- 3. Mieli voi olla alakuloinen huonon unen vuoksi
- 4. Muistivaikeudet voivat olla seurausta huonosta nukkumisesta
- 5. Huonosti nukkuminen heikentää elimistön vastustuskykyä
- 6. Solujen uudistuminen hidastuu

Tilaa Sedaforte puoleen hintaan!

Tilaa Sedaforte jakelupalveluna, saat ensimmäisen pakkauksen puoleen hintaan!

Nyt vain 14,95 €

+ toimituskulut 4,95 €

60 päivän annos
(60 tablettia)

HUOM!
Ei sitoutumisaikaa.
Maksu aina laskulla.

SOITA: 0800 152 525
Ma-To 8-16, Pe 8-14.30
Puhelu on maksuton!

www.wellvita.fi

wellvita Hirsalantie 11
02420 Jorvas

Ravintolisän on tarkoitus täydentää normaalia ruokavaliota. Sairauteen liittyy useita riskitekijöitä, eikä yhden tekijän muuttamisesta välttämättä ole hyötyä.

Hyvä renki, huono isäntä

Digitekniikka on jo arkea vanhusten kotihoodossa. Se helpottaa tehtävien organisointia, vähentää virheitä ja parantaa turvallisuutta. Samalla se lisää työntekijöiden aikapaineita ja työn kuormitusta.

teksti Ulla Puustinen kuvat Vesa Laitinen

Mobiililaite kulkee aina hoitajan mukana ja siihen tehdään kirjaukset reaaliaikaisesti. Kuvassa Helsingin kotihoidon asiakas Anja Loikkanen.

Hei Anja! Minä tulín nyt, mitä kuuluu? lähihoitaja **Marjut Lindholm** huhuilee avattuaan Helsingin Jakomäessä asuvan **Anja Loikkanen** ulko-oven. Lindholm kuittaa matkapuhelimellaan saapumisajan ja vetää muoviset pussukat talvikenkien päälle.

Keittiöstä kuuluu astioiden kilinää ja kotihoidon asukkaan tervehdys.

- Täällähän minä, niin kuin aina.

Pian kaksikko istuu kotoisasti keittiön pöydän ääressä. Ensin mitataan verenpaine. Lindholm naputtelee lukeman kännykkäänsä ja varmistaa, että Loikkanen on muistanut ottaa päivälääkkeet.

- Miten päivä on mennyt? Pitäisikö hoitaa apteekkiasiat kuntoon, Lindholm kyselee ja avaa uuden valikon.

Muistilääkkeen tilaus lähtee sähköisesti muutamassa sekunnissa, ja seuraava hoitaja voi tuoda lääkkeet mukanaan kotihoidon toimistosta. Myös kauppalistan laatiminen sujuu mobiililla, mutta tällä kertaa jääkaapista ei puutu mitään.

Lindholm mielestä mobiilikirjaaminen on kätevämpää kuin merkintöjen tekeminen käsin.

- Mikään ei unohdu, kun asiakkaan hoitosuunnitelman voi tarkistaa kännykästä. Mutta toisinaan puhelin kannattaa laittaa hetkeksi taskuun ja keskittyä ihan vaan siihen, että on tilanteessa läsnä, hän sanoo.

Ennen kuin Lindholm jatkaa seuraavan asiakkaan luo, hän pyytää Anja Loikkasta antamaan mobiilisolvelluksella pikapalautteen käynnin onnistumisesta. Vihreä hymynaama tarkoittaa, että asiakas on tyytyväinen, punainen päinvastaista.

Loikkanen peukuttaa epäroimättä vihreää.

Iso apu vai aikasyöppö?

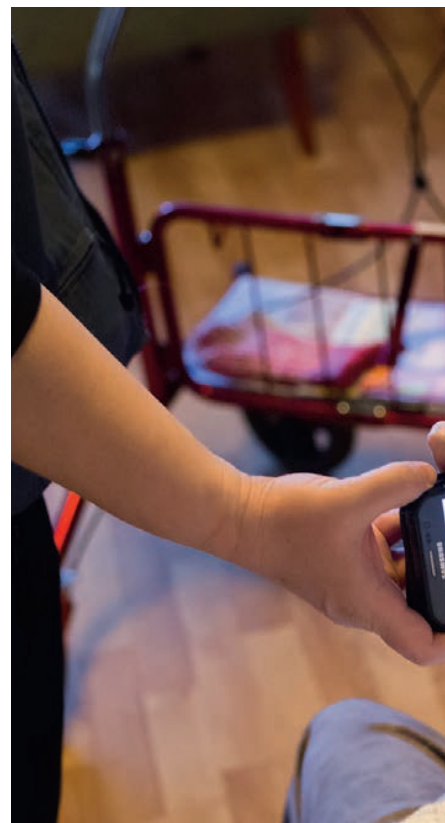
Digi- ja mobiiliteknologia on muuttanut nopeasti kotihoitajien arjen. Vielä muutama vuosi sitten työntekijä sai aamulla paperilistan päivän asiakkaista. Mukana oli nippu avaimia, joilla pääsi myös huonosti liikkuvien tai huonokuuloisten asiakkaiden kotiin.

Viimeisen asiakaskäynnin jälkeen hoitaja meni kotihoidon tiimitilaan ja kirjasi tietokoneelle huomiot asiakkaiden terveydentilasta ja siitä, mitä asiakaskäynneillä tehtiin. Useimmiten samat asiat piti kirjata vielä käsin kansioon, jotta tieto tavoitaisi vuoron seuraavan hoitajan.

Nykyään kaikki asiakasta koskeva tieto kulkee hoitajan älykännykässä, johon hän tekee kirjaukset reaaliaikaisesti asiakkaan luona. Sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä rekisteröi asiakaskäyntien alkamis- ja loppumisajat, jolloin palvelusuunnitelman toteutumista on helppo seurata. Samalla laskutus pysyy ajan tasalla.

Kehittyneimmissä järjestelmissä esimies voi seurata hoitajien liikkeitä puhelimen gps-paikannuksen avulla. Joidenkin mielestä se on kiireisen hoitajan hiostamista. Toisten mielestä se on omiaan parantamaan työturvallisuutta.

HOITAJA KÄY KAHDESTI päivässä Helsingin Jakomäessä asuvan ja hyvin omatoimisen Anja Loikkasen (vas.) luona. Oikealla yli 15 vuotta vanhuksia hoitanut Maarit Lindholm.

HELSINGIN KOTIHOITO sai helmikuussa lähes 35 000 asiakaspalautetta Happy or not -sovelluksella. Niistä 98 prosenttia oli myönteisiä. Niin myös Anja Loikkasen.

– Asiakkaat ihmettelevät, miksi pitää leikkiä koko ajan kännykällä.

Myös asiakkaat ja työtehtävät voivat vaihtua kesken päivän. Tieto siitä tulee hoitajan kännykkään.

- Digi- ja mobiiliteknologia on hyvä renki silloin kun se toimii, mutta liian usein yhteydet pätkevät ja ohjelmat latautuvat liian hitaasti. Silloin digikapula on aikasyöppö, sanoo lähihoitaja ja varaluottamusmies **Niina Pahtela**. Hänellä on yli 12 vuoden kokemus Helsingin kotihoidosta.

Entä kuinka vanhusasiakkaat suhtautuvat asiakaskäynnillä kännykkäänsä räpläävään hoitajaan?

- Eivät kaikki vanhuksset ymmärrä, että mobiili on meille työkalu. He ihmettelevät, miksi minun pitää leikkiä kännykällä koko ajan, Pahtela kertoo.

Tekniikka vie tilaa asiakkaalta

Digitaaliteknologian toimintavarmuuden ongelmat nousivat esiin myös JHL:n viime syksynä teettämässä kyselytutkimuksessa, johon vastasi lähes 500 hoitajaa. Tutkimuksen toteutti Tampereen yliopiston työhyvinvoinnin tutkimusryhmä.

Noin 70 prosenttia vastaajista työskentelee kuntien kotihoidossa. Tutkimus antaa siis määrällisesti kattavan kuvan teknologiakuormituksesta kotona tehtävässä asiakastyössä.

- Yli 60 prosenttia koki, että teknologia vie aikaa ydintehtävältä, eli hoidolta. Hoitajan pitäisi olla läsnä asiakkaalle, mutta kun mukana kulkee erilaisia digihäpäkkeitä, vie niiden käyttö ajan ja huomion, sanoo tutkija **Laura Bordi**.

Vastaajat kritisoivat myös sitä, että uuden teknologian opetteluun ei ollut varattu riittävästi aikaa.

- Perehdytystä ja koulutusta ei ollut tarjolla kaikille tai se ei ollut riittävä. Jos koulutusta järjestettiin, ei huomioitu, että joukossa on erilaisia oppijoita. Jotkut tarvitsisivat perusteellisempaa käytön opastusta, jotkut oppivat nopeammin, Bordi huomauttaa.

Myös teknologian ja ohjelmistojen jatkuva muuttuminen ja niiden käyttöön liittyvän tuen puute aiheuttivat stressiä.

- Eniten teknologiakuormituksesta kärsivät ammatillisen koulutuksen suorittaneet, esimerkiksi perus- tai lähihoitajat, yli 45-vuotiaat ja pitkään vanhustyötä tehneet.

Työn ilo ja imu korkealla

Tutkimustuloksista löytyy myös myönteisiä arvioita teknologian hyödyistä.

- Lähes puolet vastaajista koki, että teknologia helpottaa asiakastyötä. Noin 40 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että se parantaa työn laatua ja 37 prosenttia arvioi teknologian parantavan tehokkuutta, kertoo Laura Bordi.

Myönteisimminkin teknologiaan suhtautuivat amk-tutkinnon suorittaneet, 31-45-vuotiaat ja enintään viisi vuotta vanhustyötä tehneet. Myös isoilla työpaikoilla suhtautuminen oli myönteisempää kuin pienillä.

Vaikka kiire ja uusi teknologia aiheuttavat kuormitusta, vanhusten parissa työskentelevät kokevat työn imua ja myönteisiä tunteita. Se yllätti Bordin iloisesti.

- Hoitajat kokevat työnsä tärkeäksi. Ennen puhuttiin kutsumustyöstä, nykyään työn merkitykselliseksi kokemisesta. Se lisää innostusta ja työhön liittyviä myönteisiä tuntemuksia.

Vähemmän mukava yllätys oli hoitajien vähäinen mahdollisuus vaikuttaa työhönsä ja työyhteisön toimintatapojen kehittämiseen.

- Mahdollisuus vaikuttaa on työn sujumisen ja työhyvinvoinnin kannalta keskeistä. Luulin, että johto ja esimiehet olisivat tiedostaneet asian toimialasta riippumatta.

Uusi kysely huhtikuussa

JHL on mukana myös Jyväskylän yliopiston kyselytutkimuksessa, jossa kartoitetaan työpaikkaan, työsuhteeseen ja työoloihin liittyvien tietojen lisäksi uusien teknologioiden käyttöä ja vaikutusta hoito- ja hoivatyöhön.

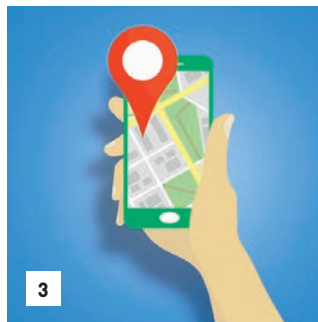
Tutkimuksen toteutuksesta vastaa Ikääntymisen ja hoivan tutkimuksen huippuyksikkö.

Linkki kyselyyn lähetetään huhtikuun alussa sähköpostitse ikääntyneiden parissa työskenteleville liiton jäsenille. Mahdollisimman monen JHL:läisen tavoitetaan vastaavan kyselyyn.

Tuloksista kerrotaan liiton viestintäkanavissa kulu-
van vuoden aikana. □

Ikäihmisten Tinderistä ovivahtiin

Löytyykö eYstäväpiiristä seuraa yksinäisyyttä potevalle vanhukseksi? Parantaako oveen jälkiasennettava hybridilukko yksin asuvan turvallisuutta? Tarjolla on monenlaisia digihäpäkkeitä, joiden luvataan parantavan ikäihmisten elämänlaatua.

1 Ikäihmisten Tinder

eYstäväpiiri on ryhmä, jossa ko-
keillaan digivälineitä ja sovelluksia.
Kokoontuu ohjatusti kasvotusten
ja etäyhteydellä. Ensimmäinen
ryhmä aloitti Porissa 14. helmi-
kuuta.

2 Hybridilukko ja ovivahti

Hybridilukko toimii tavallisella ja
mobiilivaimella. Virtuaaliavaimen
voi jakaa läheisille. Puhelimeen
ladattava kulunvalvontaominais-
uus kertoo heille oviliikenteen
reaaliaikaisesti.

3 GPS löytää eksyneen

Puhelimen tai kellon gps-paikannin
nopeuttaa eksyneen muisti-
sairaan löytämistä. Yli 15-vuotiaan
paikantamiseen tarvitaan henkilön
oma suostumus.

4 Lääkemuistuttaja

Lääkemuistuttaja hälyttää valolla
tai äänellä, kun on aika ottaa lää-
ke. Kerää tietoa lääkkeiden ostosta
ja voi ilmoittaa omaisille tai hoita-
jalle lääkkeen unohtumisesta.

73 800 1/3

KOTIHOIDETTAVIEN MÄÄRÄ

Säännöllisen kotihoidon piirissä on
lähes 74 000 (THL, marraskuu 2017).
Heistä naisia on 65 prosenttia.

MUISTIOIREISIA IKÄIHMISIÄ

Joka kolmas yli 65-vuotias kärsii
muistioireista. Muistisairaus-
diagnoosin saa vuosittain 14 500.

KOULUTUS
Esimiesvalmennus

KENELLE
Esimiestehtävissätoimiville JHL:n jäsenille

KESTO
Kolme jaksoa,
yhteensä 9 lähiopetus-
päivää

MILLOIN SEURAAVA
Vuonna 2020

ILMOITTAUTUMISET
Jäsenpalvelu 24h:n
kautta jhl.fi

Pomota paremmin

Hyväksi esimieheksi ei synnytä vaan kasvetaan. Eväitä kasvuun saa JHL-opiston esimiesvalmennuksessa.

teksti ja kuvat Ulla Puustinen

Kun JHL-opiston esimiesvalmennus tammikuun lopulla käynnistyi, oli paikalla kymmenen esimiestehtävissä toimivaa JHL:läistä, enimmäkseen kuntien siivous- ja ruokapalveluiden ja sote-palveluiden lähi-esimiehiä ja päälliköitä. Joukon yhteenlaskettu esimieskokemus oli 93 vuotta.

Silti jokainen kurssilainen myönsi, että esimiehenä ei tule koskaan valmiiksi. Erityisen haastavaksi moni koki nuorten esimiehenä toimimisen.

- Kun siitä kännykän käyttämisestä ja somessa roikkumisesta joutuu jatkuvasti muistuttamaan! Ja toisinaan myös työaika- ja noudattamisesta. Jos työt alkavat kello seitsemän, töihin on tultava seitsemäksi, eikä vartin yli, eräs kurssilainen päivitteli.

Toisaalta nuoret pakottavat pomot kyseenalaistamaan johtamiskäytäntönsä.

- Monelle keski-ikäiselle työ on elämän keskipiste, mutta nuorille se on yksi asia muiden joukossa. Meidän keski-ikäisten on tajuttava, että nuoret vaativat erilaista keskustelua ja erilaista esimiestyötä. Työkulttuuri muuttuu ja meidän on muututtava sen mukana, totesi assistenttitiimin vetäjä **Anita Niemelä** Pirkanmaan liitosta.

Kolmen jakson cocktail

JHL-opiston esimiesvalmennus koostuu kolmesta lähiopetusjaksosta. Lisäksi valmennukseen sisältyy itsenäistä työskentelyä jaksojen välillä.

Ensimmäisen jakson kantavana teemana oli itsetuntemuksen kehittäminen ja esimiehen moninaisten roolien selkeyttäminen. Lisäksi kuultiin JHL:n juristin **Keijo Tarnasen** alustus esimiehen oikeuksista ja velvollisuuksista.

- Etenkin työturvallisuusasioissa kehotan tarkkuuteen, sillä lähiesimies joutuu usein vastuuseen, jos työpaikalla sattuu työtapaturma, eikä ohjeistus ole ajan tasalla ja suojavarusteet kunnossa ja käytössä.

Valmennuksen toisella jaksolla keskitytään vuorovaikutustaitoihin, palautteen antamiseen ja vastaanottamiseen sekä työhyvinvoinnin kehittämiseen. Kolmannella jaksolla toukokuussa on vuorossa työyhteisön konfliktitilanteiden ratkaisu ja esimiestyöhön kuuluvien haastavien tilanteiden hoito. Niistä lähes jokaiselle valmennukseen osallistuneelle oli kertynyt omakohtaisia kokemuksia.

- Esimiehen kannalta ikävimpiä asioita ovat työntekijän päihde-epäily ja hoitoonohjaus sekä varoituksen antaminen ja henkilön irtisanominen. Tukea asioiden hoitamiseen saan työterveyshuollolta, kiitelti vastaavana hoitajana työskentelevä **Minna Hiltunen** Liedosta.

Hyvä itsetuntemus on avuksi

Esimiehellä on monta roolia. Hän toimii työyhteisön innostajana, kehittäjänä ja vastuunkantajana. Toisinaan myös erotuomarina, roskakorina ja päiväkodin tätinä.

1 SAAKO OLLA NISKAHIERONTA?

Opintojen lomassa oli tovi aikaa rentouttavalle niskahieronnalle. Kuvassa takarivissä Anita Niemellä (vas.), Mia Korhonen ja Jaana Koli, eturivissä hierottavana Jyri Manninen, Kristiina Helasmäki ja Ulla Haverinen.

2 LAKIMIES ÄÄNESSÄ

JHL:n juristi Keijo Tarnanen alusti kurssilla esimiehen oikeuksista ja velvollisuuksista.

3 VENYTTELY ON PAIKALLAAN

Marja-Leena Laakso (vas.) ja Rajja Mykkänen aloittivat lähiopetuspäivät aamuvenyttelyllä.

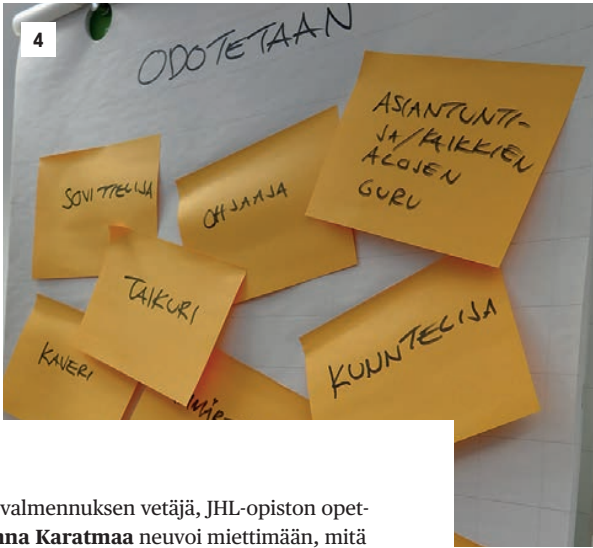
4 POMOSTA ON MONEKSI

Kurssilaisten lappuleikki kertoo, miten moninaisia ja keskenään ristiriitaisia rooleja pomolle herkästi sälytetään.

LUE
LISÄÄ JA
KATSO VIDEO
motiivilehti.fi

3

4

Esimiesvalmennuksen vetäjä, JHL-opiston opettaja **Johanna Karatmaa** neuvoi miettimään, mitä esimiehiltä voi kohtuudella odottaa.

- Mihin kaikkeen esimiehen pitää venyä ja toisaalta mitä rooleja ei tarvitse ottaa vastaan? Esimiehen ei tarvitse olla työyhteisössä äidin tai isän roolissa ja tehdä asioita toisten puolesta, hän muistutti.

Esimiestyö on tasapainoilua ristiriitaisten roolien välillä. Joissain tilanteissa tarvitaan empatiaa, toisinaan jäämäkkyys on paikallaan.

- Esimies ei voi olla aina kiva vaikka kuinka haluaisi, mietti Salon seurakunnan ruoka- ja siivouspäällikkö **Jaana Koli**.

Eräs väylä paremmaksi pomoksi on kehittää itse-tuntemusta.

- Havainnoikaa omia tuntemuksia, kun olette vaikka väsyneitä tai paineen alla. Miettikää, miksi toimitte kuten toimitte. Pysähtykää ja pohtikaa, miksi jokin tilanne ärsyttää tai joku nostaa karvat pystyyn ihan vaan tulemalla samaan huoneeseen, Karatmaa neuvoi.

Myös työnohjaus ja sparraus- ja mentorointiapu auttavat kehittämään itsetuntemusta. Samalla henkilö oppii tunnistaman omia vahvuuksia ja heikkouksia.

- Hyvä itsetuntemus auttaa erottamaan omat ja muiden tunteet. Se auttaa säätelemään omaa käyttäytymistä ja tuo esimiestyöhön vakautta ja ennakoivuutta, sanoi Johanna Karatmaa. □

KAIKKI KOULUTUKSET OSOITTEESSA
jhl.fi/koulutus

JHL kouluttaa

JHL-opisto tarjoaa monipuolisia, ammattitaitoa tukevia ja täydentäviä koulutuksia liiton jäsenille. Lisää kursseja löydät koulutusoppaasta ja jhl.fi/koulutus

JHL:n ammatillisten opintopäivien tavoite on kannustaa oman ammattitaidon laajentamiseen, verkostuitua muiden ammattilaisten kanssa sekä kohottaa eri alojen näkyvyyttä.

Ravitsemis- ja puhtausalojen opintopäivät, 2 pv, 25.-26.4., Joensuu

Koulutus on tarkoitettu Itä- ja Kaakkois-Suomen ravitsemis- ja puhtausalojen ammattilaisille, yhdistelmätehtävissä työskenteleville ja aloille opiskeleville. Haku päättyy 18.3.

Kasvatuskinnerit, 2 pv, 25.-26.4., JHL-opisto

Kasvatuskinnerit on tarkoitettu kasvatusta ja ohjausalan jäsenille, erityisesti varhaiskasvattajille sekä koulunkäynnin- ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajille. Haku päättyy 18.3.

Sosiaali- ja terveysalojen opintopäivät, 2 pv, 6.-7.5., Seinäjoki

Sosiaali- ja terveysalan opintopäivät on tarkoitettu Pohjanmaan ja Satakunnan sosiaali- ja terveysaloilla työskenteleville sekä opiskelijoille. Haku päättyy 1.4.

Lääkeosaamisen kurssi, 4 pv, 20.-23.5., JHL-opisto

Kurssilla saa perustiedot ja -taidot lääkehoidosta sosiaali- ja terveys- sekä kasvatusaloilla. Kurssi sopii myös ravitsemis- ja puhtauspalvelujen yhdistelmätehtävissä työskenteleville. Lääkelasku- ja lääkehoidon tentin suoritettuaan osallistuja saa todistuksen lääkeosaamisesta. Ennen kurssia voi suorittaa lääkelaskuharjoituksia sisältävän etäpäivän (4 pv + 1 etäpäivä = 5 pv). Tällöin kurssi soveltuu myös työttömille. Haku päättyy 15.4.

Tietotyön ja hallinnon opintopäivät, 2 pv, 16.-17.5., JHL-opisto

Kurssi suunnattu toimisto- ja tietotyössä, hallinnossa ja kirjastoissa työskenteleville sekä alan opiskelijoille. Haku päättyy 8.4.

Sähkömies ajoi Siperian halki

Sähköasentaja Veli-Matti Rintala matkasi Tampereelta Keski-Aasiaan. Jo reissun suunnitteluvaiheessa hän päätti, että pahamaineinen Vitimin silta on koettava.

teksti Jukka Sundholm kuva Susanna Lyly

Seikkailijaryhmä Fennomads teki viime kesänä reissun Tampereelta Venäjän Altain tasavaltaan Keski-Aasiaan. Matkaan lähti kolme moottoripyörää ja kolme maastoautoa. Mukana oli myös Tampereen sähkölaitoksella työskentelevä JHL:läinen **Veli-Matti Rintala**, 39.

Kulkuneuvona oli hänen matkakumppaninsa **Juho Pajulahden** Land Rover Discovery. Kaikkiaan kilometrejä kertyi seitsemän viikon aikana noin 17 000.

Mikä sai lähtemään?

- Jos tilaisuus tällaiseen reissuun tulee, siihen on tartuttava. Ystäväni Juho sai muutama vuosi sitten päähänpintymäkseen ajaa autolla 700 metrin pituisen huteran Vitimin sillan yli ja pyysi minua apukuskikseen. Lupauduin oitis, vaikken uskonut, että matka oikeasti tulisi toteutumaan.

Ketä porukkaan kuului?

- Porukka vaihtui jonkin verran ennen reissua eri syistä. Monella ei ole mahdollisuutta pitkään, raskaaseen ja kohtalaisen kalliiseen matkaan. Lopulta meitä valikoitui lähtemään yhdeksän henkeä. Kaikilla oli toisiaan täydentäviä ja reissussa tarpeellisia kädentaitoja.

Minkälaisia valmisteluja reissu edellytti?

- Reittisuunnittelua, säiden kannalta parhaan ajankohdan selvittelyä, kontaktien sekä sponsoreiden ja yhteistyökumppanien hankkimista, somerummutusta ja ajokaluston rakentamista. Meillä oli satelliittipuhelin ja hätälähetin sekä kattavat ensiaputarvikkeet. Kävimme myös meille räätälöidyn ensiapukurssin. Kaikki ovat kokeneita reissaajia, mutta kukaan ei ollut kokemusta tämänkaltaisesta matkasta.

Miten kokemuksesi vaikuttivat käsitykseesi venäläisistä?

- Olen matkustellut Venäjällä ja tiesin suunnilleen, mitä odottaa. Venäläiset ovat ystävällistä ja vieraanvaraista kansaa. Eriytyisen hyvällä muistelen Burjatian tasavaltaa. Saimme hyvää kohtelua kaikkialla ja myös viranomaiset olivat ystävällisiä.

Miten matka muutti teitä ihmisinä?

- Sitä pitäisi ehkä kysyä läheisiltä. Sosiaalisuuden kiintiö täytyi matkan aikana ja siitä toipuminen vei parisen kuukautta. Nyt on taas kiva viettää aikaa matkakavereiden kanssa.

Fennomads näkyi matkan aikana mediassa ja somessa. Minkälaista palautetta saitte?

- Nettyhteydet pelasivat miltei koko matkan ajan erämaaosuuksia lukuun ottamatta. Tutut ja tuntemattomat elivät mukana reissussamme ja kannustivat kotoa käsin.

Minkälaisia yllätyksiä matka toi mukanaan?

- Meidät kutsuttiin tienvarresta datsalle saunomaan. Kerran osuimme ensimmäisinä kolaripaikalle syrjäisellä metsätiellä. Kun poikkesimme paluumatkalla Kazakstanin puolella, poliisit koettivat huijata meiltä rahaa. Matkan katkeaminen Vitimin huonokuntoiselle sillalle ei sen sijaan ollut suuri yllätys. Edellisen talven tulvat olivat saaneet liikaa tuhoja aikaan.

Mitä matka vaati?

- Kolmen vuoden valmistautumisen ja paljon joustoa läheisiltä, työkavereilta ja työnantajalta. Kun ajo-matka on 17 000 kilometriä pitkä, se vaatii istumalihaksia. Tiiviissä porukassa pitkään matkaminen edellyttää sosiaalisia taitoja ja hyviä hermoja.

Vitimin silta on korkea, kaiteeton ja vaarallisen maineessa. Miltä sen ylittäminen tuntui?

- Silta on maineensa veroinen: kiehtova ja vaarallinen. Sen yli ajaminen kiellettiin jo 2016. Olisi siitä autollakin yli päässyt. Jotkut asiat on kuitenkin hyvä jättää tekemättä, jos haluaa päästä ehjänä takaisin kotiin. Sillan jälkeen meitä olisivat odottaneet vielä suuremmat haasteet. Kevättulva oli vienyt mensesään paitsi yhden sillan pylväistä, myös toistakymmentä kokonaista siltaa suunnitellun reittimme loppupuolelta. Niinpä oli hyvä ratkaisu muuttaa suunnitelmia ja ajaa Magadanin sijaan Altaille ja Kazakstaniin.

Lähtisitkö uudelleen?

- Ehdottomasti, mutta vasta parin vuoden päästä. Sen verran pitää ajatella lähipiiriä ja työkavereita. Matkan alkuperäinen päämäärä, Ohotanmeren rannan Magadan, jäi saavuttamatta. Ehkä se asia pitää vielä korjata. Nyt kokemusta viisaampana osaisiin myös tehdä monet asiat fiksummin. □

**VELI-MATTI
RINTALA**

KOTIPAikka
Tampere

TYÖNANTAJA
Tampereen
Sähkölaitos Oy

PERHE
vaimo ja kaksi
marsua

KOULUTUS
ylioppilas,
sähköasentaja

HARRASTUKSET
valokuvaus,
syntetisaattorit ja
urbaani löytöretkeily

KATSO
KUVIA
SIPERIASTA
motiivilehti.fi

Motiivini

MIKÄ INSPITOI MAASTUREIDEN MAAILMASSA?

Erikoisuus! Käyttöautonikin päihittää maastokelpoisuudessa nykyiset katumaasturit.

KUMPI ON TÄRKEÄMPÄÄ, MATKA VAI PÄÄMÄÄRÄ?

Urheilijat tavoittelevat päämäärää, reissajalle tärkeämpää on matka. Onnistuneelta reissulta palaa monta kokemusta rikkaampana.

OLET TYÖSUOJELUVALTUUTETTU. MILLÄ MIELELLÄ?

Työnantajani suhtautuu työturvallisuuteen vakavasti. Työsuojausvaltuutettuna toimiminen on mielekästä, ei tuulimyllyjä vastaan taistelua.

Eläköön epävarmuus!

Mikä eteen, kun mieltä kalvaa epäily omista taidoista ja huoli huomisesta? Tee vaikeita asioita, neuvoo tutkija Jaana Venkula.

teksti Samuli Launonen kuvitus Antti Yrjölä

Tietokone simahtaa ja käppyrä katoaa seinältä. **Jaana Venkula** jatkaa puhumista silmää räpäyttämättä. Sivuhaaroja tulvivaa graafia ei enää näy, mutta Venkula pukee sen sanoiksi niin, että yleisö ymmärtää.

Hän onkin tullut Helsingin JHL-opistolle puhumaan siitä, kuinka ihminen voi voittaa yllättävien tilanteiden luoman epävarmuuden.

Venkula on sosiaalipsykologi, tutkija ja tietokirjailija, joka on luennoinut vuosikymmeniä ongelmanratkaisusta ja toimi pitkään tutkijana Helsingin yliopistossa.

Venkulan mukaan yritysten uudistuksia ei rakenneta työntekijöiden todellisuuden varaan eikä alaisia oteta mukaan yhteiseen kokonaisuuteen.

Hän kutsuu ilmiötä nimellä paniikkiin joutunut johtaminen. Siitä seuraa epävarmuutta - ja lopullinen häviö on työnantaja.

- Esimerkiksi Nokia esitti palkkaavansa innovaatiokykyisiä ihmisiä, mutta käytännössä innovaatioiden tekeminen usein estetään, hän toteaa.

Tuore esimerkki työelämän myllerryksestä on Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Motiivi kertoi tammi-kuussa yhtymälle siirtyneistä työntekijöistä, jotka kokevat olevansa pelinappuloita: tietoa valtavan uudistuksen tuomista muutoksista ei ole saatavilla ja arkea kalvaa epävarmuus.

Mitä pieni ihminen voi tehdä, kun pomo ja usein koko yhteiskunta pommittavat ikävillä yllätyksillä? Ainakin neljä asiaa.

Tee arkisia asioita

Kun epävarmuus syö mieltä, tarvitaan käytännön tekoja. Arkinen tekeminen erittää aivoihin dopamiinia, joka aiheuttaa mielihyvää.

Kun elämäsi on kaaosta, tee mitä tahansa käytännöllistä. Se auttaa aina.

- Kun olet kohdannut järkyttävän yllätyksen kuten potkut, ala järjestellä ulkoisia asioita. Kun kuulin äitini kuolemasta, aloin välittömästi siivota. Se auttoi järjestämään sekavia ajatuksia, Jaana Venkula kertoo.

Arkisuus tulee viedä myös ajatteluun. Kun johto tekee paniikkiratkaisuja vailla kosketusta työntekijöiden arkeen, alaisen pitää käyttää järkeään. Vaikka työntekijä on toki johdon päätösten armoilla, hänen on mahdollista tuntea itse onnistuvansa.

- Älä siis välitä siitä, että johdolta tulee kaavoihin kangistuneita päätöksiä, Venkula neuvo.

Tee vaikeita asioita

Ihmisen on tunnettava itsensä onnistujaksi. Jos johto ei siihen kannusta, on itsevarmuus löydettävä omasta toiminnasta.

- Voit kehittää toimintaasi ja ajatteluasi niin, että saat itse sisäisen kokemuksen siitä, että olet onnistuja.

Venkula patistaa tekemään asioita, jotka vaativat ponnistelua - lomallakin.

- Tee vaikeita asioita niin hyvin kuin pystyt. Mitä vastenmielisempi tehtävä, sitä enemmän siitä on sinulle iloa.

Venkulan sanoma on valovuosien päässä *downshifting*-trendeistä, joiden tarkoitus on vapauttaa nykyihminen suorittamisen paineista.

- Jos edessäsi on tiskivuori, mieti kuinka paljon energiaa sinulta menisi sen lykkäämiseen! Jopa rotilla erittyy mielihyvähormoneja, kun ne pääsevät ponnistelemaan. Ihmiseen tulee kokemus: olen pystyvä.

Tee käsillä

Venkulan mukaan tiedon suurin ongelma on, että siitä puuttuu taitoa.

- Saamme enemmän dataa kuin ikinä ennen, mutta ymmärtämisen kykymme on heikompi kuin koskaan.

Venkulalle digilaitteet näyttävät pahimmillaan peikkoina, jotka tekevät ihmisestä passiivisen ja epävarman taidoistaan. Somen ja älylaitteiden orjuuttaman ihmisen tulisi kin palata vanhaan kunnan käsillä tekemiseen.

- Viimeaikainen aivotutkimus osoittaa, että emme enää edes kirjoita käsillämme ja se vaikuttaa mieleemme toimintaan, hän päivittelee.

- Tekoäly pystyy tuhoamaan maailman, mutta ei tekemään niitä asioita mitä ihmiset. Simpanssikin osaa painaa nappulaa.

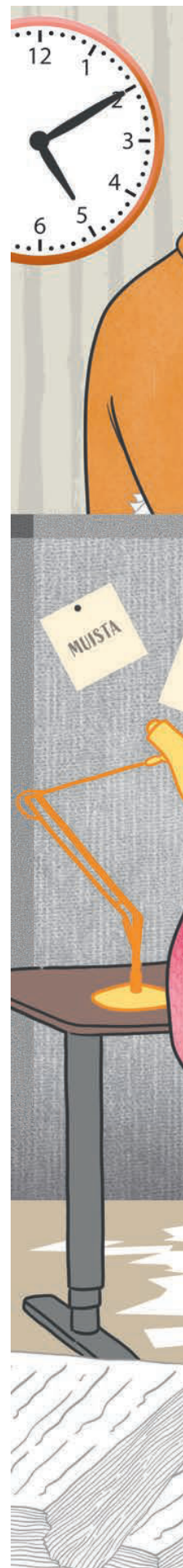
Älä ajattele positiivisesti

Jaana Venkula on kuulunut kymmeniä vuosia akateemiseen eliittiin. Hän korostaa, että tieteilijän ja putkiasentajan työt eivät juuri poikkea toisistaan.

Kumpikin on opeteltavissa - ja kumpaankin kuuluu epävarmuus. Molemmissa tulee vastaan yllätyksiä ja järkytyksiäkin. Niistä voi selvittää arjen rohkeudella, kohtaamalla ne silmästä silmään.

- Hautaa positiivinen ajattelu. Konfliktit luovat ratkaisuja. Työyhteisöt on ajettu usein mahdollittomiin tilanteisiin positiivisella ajattelulla, Venkula sanoo.

- Epävarmuus on elämän perusolemus. Sen kokeminen on hyvän merkki. Pitää ottaa iloisesti vastaan jokainen yllättävä tilanne. □

VENKULAN VINKIT

Työyhteisöjen nykymentellyt estävät usein sitä, että yllätykset osattaisiin kohdata, sanoo Jaana Venkula. Työntekijät joutuvat piilottamaan eettiset käsityksensä ja ristiriitojen aidot taustat. Näin heikkenee sekä yhteisön että yksilön kyky toimia yllätyksissä.

1

ARJEN HALLINTA

Yllättävien tapahtumien tuoma epävarmuus on elämämme suola ja sokeri. Epävarmuutta ei voi hallita, mutta sen käsittelyssä tarvittavia taitoja voi harjaannuttaa arjen teoilla.

2

KÄSIEN KÄYTTÖ

Keskeistä on käsien käyttö ja muu motorinen toiminta. Käsien tiskaaminen on aivoille hyödyllisempää kuin pesukoneen käynnistäminen. Ihmisen ajattelu on käsilähtöistä.

3

RISTIRIITOJEN ANALYSOINTI

Kysy itseltäsi: tukahdutatko ristiriidat positiivisuuden nimissä? Pyritkö päihittämään vastapuolen? Vai selvitätkö maan tasalla, mitkä teot, ohjeet tai rakenteet johtivat konfliktiin?

4

EETTISYYS

Oma taitoryhmänsä on eettinen toiminta. Teetkö pienimmänkin tekosi niin laadukkaasti kuin osaat? Ja teetkö ne oikein eli omantuntosi mukaisesti?

Koko maailma on nyt epävarma

Trump, brexit, ilmastonmuutos... Jaana Venkula vetää yhtäläisyysviivat yhteiskunnallisen ja työelämän kaaoksen välille. Tutkija kertoo, että nykyinen epävarmuuden kierre alkoi, kun Neuvostoliitto hajosi. Maailma globalisoitui. Työmarkkinoista tuli monimutkainen kokonaisuus, josta katosi varmuus.

– Työelämä, puolueet ja työmarkkinajärjestöt kuitenkin jatkoivat toimimista vanhoilla jäykillä malleilla, vaikka shokkimuutoksen jälkeen olisi pitänyt osata haistaa uudet tuulet.

Kierre on voimistunut. Työntekijä ei voi olla varma, onko hänen ammattiaan huomenna olemassa. Samalla maailma on ottanut suurimman askeleensa yhteiskunnalliseen epävarmuuteen sitten toisen maailmansodan.

– Mitä kun tapahtuu jotakin todella odottamatonta, kuten Donald Trumpin voitto? Kuinka kohdata niin ennustamaton asia? Venkula kysyy.

Hän sanoo seuraavansa Yhdysvaltain poliittista tilannetta ”masokistisesti”, sillä se peilaa arjen epävarmuutta. Yhteiskuntaa vaivaa Venkulan mielestä sama ongelma kuin työelämä: tavallisia ihmisiä ei kuunnella.

– Esimerkiksi sote-uudistusta varten on kuultu lähinnä hallinnollisia asiantuntijoita, vaikka ensi olisi pitänyt kuulla työntekijöitä ja asiakkaita.

Samaan aikaan todellinen asiantuntijuus on suuressa vaarassa. Elämme maailmassa, jossa Yhdysvaltain presidentti voi perustaa asiantuntijatyöryhmän kieltämään ilmastonmuutoksen.

Silti Venkula uskoo, että maailma voidaan palauttaa varmemmille urille niin kauan kuin itse kukin tiedostaa arkisten tekojensa eettiset seuraukset.

– Kun maailma järkkyy, meillä ei ole muuta kuin toisiimme luottaminen. Sillä tavalla keskitysleirillä olleetkin selvisivät.

– Ota iloisesti vastaan jokainen yllätys.

VAIKEIDEN asioiden tekeminen on kuin siivoisi järkytykset tiehensä: aivoissa vapautuu dopamiinia, sanoo Jaana Venkula.

Sievi Fly

Monipuoliset ammattijalkineet

Active

Jive Classic

UUSILLE URILLE

YAMK-TUTKINNON KAUTTA!

Syvennä asiantuntijuuttasi ja erityisosaamistasi YAMK-tutkinnolla Diakissa - vaikka työn ohessa monimuoto-opiskeluna.

- | Arvo- ja yhteisölähtöinen työn kehittäminen
- || Syrjäytymisvaarassa olevien terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- ||| Master's Degree Programme in Community Development and Conflict Resolution

HAE
YHTEISHAUSSA
20.3.-3.4.

Diak
diak.fi/yamk

Drömmen som blev sann

Jenni Lindström studerade till sitt drömyrke under familjeledigheten.

text Hellevi Raita foto Suvi Elo

Snön faller sakta ner över Axxells naturbruksenhet Brusaby i Kimito. Enhetens getter protesterar mot vädret genom att gömma sig under ett skjul. Inne i huset för assistenthundar gläfsar en ung gulfärgad labrador retriever i sin bur när reporter och fotograf stiger på. Reportern vill låta hunden snusa på sin hand, men djurtränarläraren **Jenni Lindström** säger att det inte behövs.

- Vi ignorerar dem om de har oönskat beteende, säger hon.

Hunden skolas till assistenthund för en person med rörelsehinder.

I en annan bur ligger tiken Tinka tyst. Den har noterat besökarna, men pockar inte på uppmärksamhet. Tinka är färdigskolad och ska snart börja jobba.

- Vi tränar alltid med positiv förstärkning. Det betyder att vi belönar det beteende vi vill ha fram, hundarna klickertränas. De får lön för det de gör och då är motivationen ofta lite högre.

Lindström drar fram en rullstol och sätter sig i den. Tinka sätter sig bredvid henne på golvet. Hunden får i uppgift att dra av yllesockan på Lindströms fot. Tinka viftar på svansen, tar varsam i sockan och drar. Den lyfter upp sockan i Lindströms famn och får några godbitar. Lindström kastar iväg sockan och Tinka hämtar den. Några godbitar till.

Tinka viftar ivrigt på svansen.

Hittade rätt väg

Jenni Lindström, 31, är uppvuxen bland djur: hundar, katter, hästar, kaniner, kalkoner. Det var ändå ingen bondgård - hennes mamma är närvårdare och hennes pappa är busschaufför.

Lindström har studerat teologi på Åbo Akademi och läst på Kristliga folkhögskolan i Nykarleby. Hon har jobbat som personlig assistent för handikappade, på restaurang och som barn- och ungdomsarbetsledare i församlingen. När hon blev mammaledig började hon fundera på vad hon egentligen ville göra.

- Då hittade jag djurtränarutbildningen i Brusaby och började studera här. Det var jätteroligt, hela utbildningstiden.

Efter sin examen jobbade Lindström ett tag som koskötare i ladugården i Brusaby och fortsatte några år i församlingen. För drygt ett år sedan fick hon jobbet som djurskötare i Brusaby och i november blev hon lärare för utbildningen hon en gång gick.

Hon beskriver det som sitt drömyrke.

- Jag märker att intresset är genuint på ett helt annat sätt när jag på fritiden vill läsa litteratur som tangerar jobbgrejer. Då vet man att man kommit rätt.

LÄS EN
LÄNGRE
VERSION
på motiv.fi

– Vi belönar positivt beteende och ignorerar oönskat.

SKÄGGAGAMEN till vänster heter Abby. Majsormen har matvecka och kollar om maten är på väg. Brusabys ormar äter en mus varannan vecka.

JENNI LINDSTRÖM använder rullstol när hon tränar tiken Tinka. Själv har hon två hundar och två katter, men också reptiler hör till favoriterna. – De har sin charm, de är så egensinniga, säger hon.

Lindström gick med i JHL efter diskussioner på jobbet.
– Det känns tryggt och bra att ha ett förbund som står bakom en om det är något man behöver hjälp med.

Föreläsningar och praktiska övningar

Lindström undervisar vuxenstuderande som ska bli djurtränare. Årets grupp består av tio studerande. De får lära sig sköta, hantera och träna olika djurarter och raser. De har närstudier fyra dagar en gång i månaden, distansstudier och inläring i arbetet.

– Som huvuddjur har de hunden. Sedan får de välja ett andra djur som de ska träna. Det kan vara vad som helst, reptiler är kanske inte så tacksamma, men något däggdjur eller någon fågel. Det kan vara allt från kanin till katt, råtta, degu.

I djurhuset finns ett stort urval smådjur: gnagare, fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Brusaby driver också hittedjursverksamhet och får därför in katter.

De studerande kan ansöka om att bli skötare för de blivande assistenthundarna. De får kurspoäng för det eftersom hundarna ska tränas nästan hela tiden utom då de vilar.

Assistenthundarna föds upp i Brusaby. Skolningen inleds vid åtta veckors ålder och pågår i två år innan hunden placeras ut hos en person med rörelsehinder.

Brist på sökande till jord- och skogsbruk

Brusaby, som ligger invid Kimito kyrkoby, har 80-90 ungdomsstuderande och 350 vuxenstuderande. Ungdomar kan studera till djurskötare, landsbygdsföretagare, skogsarbetare eller ridinstruktör.

Djurskötarlinjen för ungdomar får tillräckligt med sökande via den gemensamma ansökan, säger **Tomas Björkroth**, enhetschef för Axxell Brusaby. Men lant- och skogsbruksutbildningarna skulle kunna ta dubbelt så många. Det låga antalet sökande beror på att antalet jordbruksgårdar minskar. Björkroth tror att en del av framtiden för lantbruket - och utbildningarna - ligger i stora jordbruksföretag med flera anställda.

Vuxna kan ta yrkesexamen inom djurskötsel med inriktning på klinik eller djurträning, inom hästhushållning, naturfotografi och vildmarksguidning. Det finns också en delexamen inom viltvård. Vuxenutbildningarna har tillräckligt många sökande.

Med djur och människor

Lindströms arbetsdag börjar oftast framför datorn. Hon jobbar mycket med att sköta hundarnas och skötarnas ärenden och koordinera de studerandes upplägg för studierna. Ibland gäller det att åka ut till en studerande för att ta emot ett yrkesprov.

– Det bästa med mitt jobb är att jag får träffa mycket människor och samtidigt jobba med djur, som är mitt stora intresse. Och att jag får motivera människor till något som jag själv tycker är givande och lärorikt.

I framtiden vill hon utveckla sin kompetens i djurträning.
– Det är inte riktigt min grej att stå och stampa på samma ställe. Mera kunskap är vad jag strävar efter. □

Kaasu pohjaan, moottoriturpa

Mikko ”Peltsi” Peltola pursuaa elinvoimaa, jonka hän ammentaa luonnosta ja liikunnasta. Tunturit vai vaaramaisema? Ei kumpikaan. Rakkain sielunmaisema löytyy takapihalta.

teksti Saija Heinonen kuvat Vesa Tyni

Uudestaan! Kuvaaja kommentaa **Mikko Peltola** ajamaan paksurenkaisella fatbikella haastavan polunpätjän kuudetta kertaa. Peltola ei pistä hanttiin täydellisen otoksen metsästystä, koska pyörän selässä jos missä hän nauttii olostaan.

Ympäristö eli Helsingin Keskuspuisto on Peltolalle tuttu. Hän on täällä kotikulmillaan ja samalla kivenheiton päässä työpaikaltaan.

Erä- ja luontotoimittajana Peltola on päässyt koluamaan mitä upeimpia erämaita ja vesistöjä ympäri Suomea. Luke-mattomissa ohjelmatuotannoissa monet maisemat ja maastot ovat piirtyneet lähtemättömästi mieleen.

Silti tärkein luontokohde avautuu täältä omalta takapihalta, Keskuspuistosta. Se on paikka, jossa Peltola pääsee harrastamaan lempilajejaan: pyöräilyä, juoksua ja hiihtoa.

- Olen asunut koko ikäni Keskuspuiston reunamilla. Myös työmatkat Pasilaan kuljen puiston halki joko pyöräillen tai juosten, hän kertoo.

Perheen kasvaminen on lisännyt arvostusta lähiluontoa kohtaan entisestään. Lasten kanssa on helppo lähteä retkeilemään parin sadan metrin päähän kotoa.

Tangomies ja deejii

Mikko ”Peltsi” Peltola, 44, ei pojankloppina koulunkäynti juuri kiinnostanut.

- Lukioaikoina tein DJ-hommia iltaisin ja viikonloppuisin. Se ei mitenkään edistänyt koulumenestystä, hän kertoo.

Ylioppilaskirjoitukset syntyperäinen helsinkiläinen läpäisi nippa nappa. Helsingin evankelisen opiston mediaopintojen ohessa Peltola päätyi radioon ja televisioon.

Siitä urkeni ura. Mikko Peltolasta tuli koko Suomen kansan tuntema Peltsi.

Päätyö löytyi Ylen luontotoimituksesta. Ensimmäiset erä-ohjelmansa Peltsi purkitti vuonna 2008, ja on siitä lähtien profiloitunut juuri luonto-, erä-, kalastus- ja liikuntaohjelmien toimittajana.

Julkuisuus on tuonut varsinaisen työn oheen monenmoista muutakin hommaa. On hyväntekeväisyystyötä, juonto- ja esitelmäkeikkoja, ja kymmenien asioiden kummina oloa ja puolesta puhumista.

Tangomarkkinoitakin hän juonsi kahdeksan vuoden ajan.
- Siinä ajassa eurodance-Peltsistä ehti muotoutua melko sulava tangomies. Tai ainakin vähän siihen suuntaan, Peltola kertoo ja virnistää.

Joka paikan höylä

Peltola on ollut juontamassa myös muun muassa Euroviisuja ja Emma-gaalaa. Yksi Peltsin suosion avaimista onkin siinä, että häneen voi törmätä monissa eri yhteyksissä.

- On hirveän kiva ottaa kantaa ja olla vahvasti jotain mieltä asioista, hän toteaa ripaus itseironiaa äänessään.

Sanottavaa hänellä tosiaan riittää. Kalastus on yksi aiheista, joista Peltola jaksaa puhua loputtomiin. Ja on jo vuosia niin tehnytkin. Eivätkä ne suunaukomiset ole pelkästään kalajuttuja. Hän on jo pitkään tuonut julki vahvoja mielipiteitä kalakantojen suojelusta ja fiksusta kalastamisesta.

- Onneksi nyt on otettu iso askel oikeaan suuntaan, kun uhanalaisten kalojen puolesta on alettu pitää meteliä. Kiitokset Peltsi lähettää näyttelijä **Jasper Pääkköselle**, jonka kanssa hän on kalastusasioissa ollut paljon tekemisissä. Hän arvostaa sitä, että Pääkkönen on toiminut kalastuspolitiikan järkevöittämisessä airuena ja osoittanut esimerkillään, että asioihin on mahdollista vaikuttaa.

Peltsi tietää, mistä puhuu. Hän suoritti *Erätulilla*-tv-sarjan aikana kalastusoppaan ammattitutkinnon. Se antaa lisäpontta ja uskottavuutta osallistua keskusteluun kalojen suojelusta.

Peltsi intoutuu puolustamaan haukia, jotka ansaitsisivat hänen mielestään paremman maineen. Haukea kun eivät monet kalastajat pidä arvosaaliina, päivävastoin.

Peltsi lataa faktoja tiskiinkin:

- Hauki on yksi vesistöjemme tärkeimmistä kalalajeista. Se on monelle kalalajille ainoa luontainen vihollinen. Jos hauet

AIKAJANA

2000

Aloitti Radiomafian Aamussa. Jopa puoli miljoonaa kuulijaa.

2003

Vuoden radiotoimittaja Musiikki ja median Industry Awards -tapahtumassa.

2004–2008

Juonsi Emma-gaalan.

2007

Palkittiin vuoden pyöräilijänä ja Liikenneturvan tiedotuspalkinnolla.

2009

Meni naimisiin.

– Kaiken myönteisyyden keskellä saa ja pitää olla kriittinen.

– Jo pikkupoikana kalastus ja maastopyöräily olivat parasta mitä tiesin.

katoaisivat, pääsisi esimerkiksi särkikanta kasvaamaan tuhottoman suureksi. Muut kalalajit lisääntyisivät niin, ettei ravintoa riitä kaikille. Se aiheuttaa kalojen kääpiöitymistä ja vesistöjen rehevöitymistä.

Kansanedustaja Peltola?

Kantaaottava ja karismaattinen. Tunnettu, tervehellinen ja hyvämaineinen. Siis valmis paketti kansanedustajaehdokkaaksi?

- Tasaisesti saan heittoja, että lähde ihmeessä meidän puolueen matkaan. Mukana on ollut muutama vakavampikin ehdotus.

Tarkemmin hän ei mahdollista puoluekantaansa valota. Eikä ole muutenkaan ajatukselle lämmennyt. Kaikkea pitää hänen mukaansa miettiä, mutta ainaakaan vielä ei ole vakavan harkinnan paikka.

Peltola väittää olevansa laiska ja leväperäinen ihminen. Sitä on hieman hankala uskoa.

- No, sanotaan että olen joissain asioissa saamaton. Sääntölisempi pitäisi noissa kuvioissa olla.

- Kyselin jo viime syksynä Twitterissä ajatusmaailmaani sopivaa äänestettävää ja sain kolme eri kutsua tulla tutustumaan puolueiden toimintaan ja niiden ohjelmiin.

Politiikka ja osallisuus siis kyllä kiinnostavat Peltola. Hän kokee kuitenkin, että telkkarista ja radiosta tuttua hänellä on nytkin kanavia ja mahdollisuuksia vaikuttaa.

Arkadianmäkeä ja jokapäiväistä kravatsintomista enemmän houkuttaa tällä hetkellä Ylen Pasilan luontotoimitus gore-texeineen.

Ilmoja pitelee

Luonnon puolestapuhuja kantaa tietenkin huolta myös ilmastonmuutoksesta. Reissatessaan Peltsi näkee sen aikaansaannoksia kaikkialla. Sään ääri-ilmiöiltä ei ole voinut välttyä Suomessakaan.

- Viime kesä oli tosi outo helteinen ja sateettomine jaksoineen. Toisaalta ihan kivoja ilmoja piteli, mutta kyllä moinen kieli siitä, että jotain on pielessä.

Peltsi on miettinyt, mitä yksilön on mahdollista tehdä maapallon hyväksi. Hän on tullut tulokseen, että asiassa on kaksi tasoa: maailman mittakaava sekä se, että jokaisen pitää tutkailla omia kulutus-tottumuksiaan. Itse hän kertoo kierrättävänsä sekä vähentäneensä lihansyöntiä ja muuta kulutusta.

- Kaikista ärsyttävintä on, kun kirkkain silmin väitetään, että ei minun tai meidän kannata tehdä

mitään, koska ei Kiina tai Intiakaan tee, Peltsi lataa.

Hän jatkaa vielä, että Suomella on länsimaana varaa olla näyttävässä roolissa ilmastonmuutoksen torjumisessa. Ja että älyttömälle muovinkulutukselle on tultava stoppi.

Peltolan perheestä löytyy auto, mutta se ei aiheuta huonoa omaatuntoa. Eikä myöskään se, että lapsille tulee laitettua jauhelihakastiketta.

- On silti välillä hauskaa tehdä sapuskaa kaikenlaisista uusista vegejutuista. Niitä on tosi mielenkiintoista testailta. Ja kun liikkumista rakastan, on pelkästään hauskaa pyöräillä tai juosta töihin. Eivät nämä tunnu miltään velvollisuuksilta.

Peltsi teroittaa, että kukin osallistukoon ilmasto-talkoisiin niissä puitteissa kuin omiin kuvioihin sopii. Järjenkäyttö on sallittua. Ettei joka kerran Peltsin puhuessa pyöräilyn puolesta tarvitsisi betoniraudoittajan Paimiosta tai Parikkalasta soittaa ja vängätä, että toimittaja on hyvä vaan, ja tulee hinnaan hänen betonimyllyään sillä fillarilla.

"Osaan olla välillä tosi rasittava"

Viime vuonna Peltsi valittiin positiivisimmaksi suomalaiseksi. Hän kertoo olevansa ihminen, jota ei moni asia ota päähän.

Toisinaan Peltolalle tulee kuitenkin tarve päästä haastamaan itseään myös omissa oloissaan.

- Osaan olla välillä tosi rasittava. Perhe on vain iloinen, kun lähdän muutamaksi päiväksi maastopyöräilemään tai kalastamaan. Eikä muuten tee kenestäkään huonoa vanhempaa tai puolisoa, jos on joskus pari päivää erossa.

Peltolan perhe reissaa myös yhdessä. Jos lommat eivät vaimon kanssa osu yksiin, pakkaa Peltola retkeilyvarusteet sekä kahdeksanvuotiaan tyttärensä ja kuusivuotiaan poikansa autoon. He huristavat pohjoiseen teltailemaan ja kalastamaan.

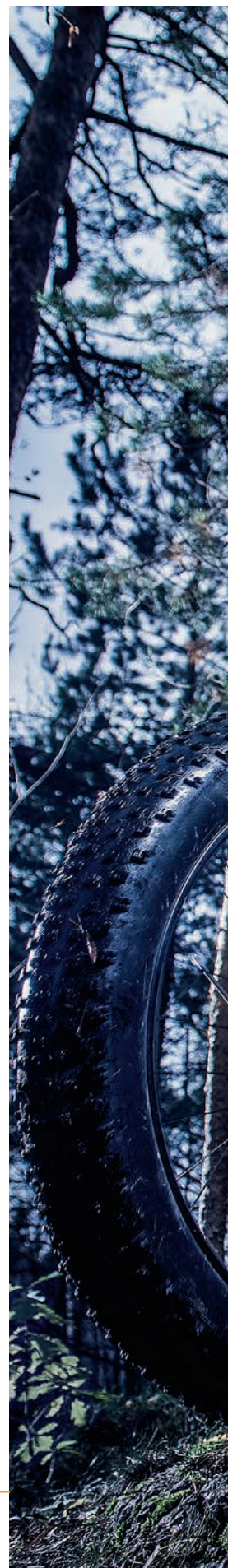
- On hienoa katsoa kun tytär väsyttää lohta joella ja poika seuraa vieressä, hän sanoo ja hymyilee.

Metsä rauhoittaa ja poistaa stressiä, olipa rauhan lähde lähellä tai kaukana, Lapissa tai Helsingissä.

- Liikkuminen on - jollei nyt aivan pakkomielle - niin lähellä sitä. Pakottava intohimo ainakin, ja rakas sellainen.

Mikko Peltola suuntaa maastopyörällään vielä kerran takaisin polun alkuun. Menee vain hetki, kun hän jälleen pyyhältää vauhdilla kuvaajan ohi hankalassa maastossa.

Klik! Täydellinen kuva on syntynyt. □

2012

2010 ja 2012

Sai tytön ja pojan. Pojalla on Downin oireyhtymä.

Suoritti kalastusoppaan ammattitutkinnon.

2017–2018

Suoritti Peltsin kova vuosi -kampanjassa kuusi kestävyysurheiluhaastetta luonnossa.

2019

Valmistele seuraava projektiaan #peltsinerämaa2020.

Motiivini

MITÄHÄN TAPAHTUISI JOS SYYSTÄ TAI TOISESTA ET VOISI LIIKKUA ENÄÄ OLLENKAAN?

Todennäköisimmin tulisin hulluksi. Siinä kun on niin paljon muutakin kuin vain se liikkuminen. Monesti esimerkiksi itsensä voittaminen.

PALJASTA KALARUOKASUOSIKKISI.

Parasta on on ruiskorppujauhoissa kieritelty ja vain suolalla maustettu paistettu ahven. Olen saanut maistaa myös aivan tajuttoman hyvin tehtyä särkeä. On suuri synti, että särkikaloja ei Suomessa juurikaan syödä.

MITEN NOLLAAT PARHAITEN PÄÄKOPPASI?

Metsässä vain yhteen pisteeseen tuijottaminen tuo mahtavan rennon ja tyhjentävän olon.

Alueelta

Yhdistysten ilmoituksia alueittain. Kokous-, koulutus- ja tapahtumailmoitukset löytyvät myös jhl.fi/tapahtumakalenteri.

Etelä-Suomi

Pääkaupunkiseudun yksityisen sosiaali-, terveys- ja kasvatustalon henkilökunta JHL 141

Sääntöm. kevätkokous 13.3. Tapaaminen klo 16.15 JHL-talolla, Sörnäisten rantatie 23, Helsinki. Aloitetaan ruokailulla. Varsinainen kokous alkaa klo 17.

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä JHL 145

Sääntöm. kevätkokous 21.3. klo 18.30 ravintola Pancho Villa, yläkerran kokoustila, Kauppakeskus Syke, Kauppakatu 18, Lahti. Ilm. iitapalan vuoksi viim. 15.3. klo 12 mirja.honkanen@pshyky.fi tai 044 2056 373.

Ympäristöntekijät JHL 846

Sääntöm. kevätkokous 23.3. klo 13. Käsitellään ja hyväksytään yhdistyksen 1. purkukokouksen asiat. Yhd. purkukokous pidetään 23.3. klo 12 ennen kevätkokousta.

Loviisan – Lovisa JHL 207

Sääntöm. kevätkokous/värmöte 26.3. klo 18 Varikolla, Porvoonkatu 5. Kahvitarjoilu.

Lahten JHL 048

Sääntöm. kevätkokous 27.3. klo 17 Yhteisjärjestön toimisto, kokoushuone, Aleksanterinkatu 26 A, 4. krs.

Lahten seudun teknisen alan työntekijät JHL 20

Sääntöm. kevätkokous 28.3. klo 16.15 SDP-sali, Hämeenkatu 7, Lahti. Kahvitarjoilu.

Puolustushallinnon eteläinen Häme JHL ry 788

Sääntöm. kevätkokous 28.3. klo 18 Riihimäen ABC, Kinturintie. Yhd. lopettaminen ja yhdistäminen joko Hämeen alueen puolustushallinnon yhdistykseen tai mahdolliseen valtakunnalliseen yhdistykseen, sekä muut asiaan liittyvät toimenpiteet.

Kevätkokous, hallinnon, tietotyön ja tukipalvelujen ammattilaiset JHL 872

Sääntöm. kevätkokous 29.3. klo 17.30, Paasitorni, Paasivuorenkatu 5 A. Tarkista kokoushuoneen sijainti ala-aulasta. Kahvitarjoilu.

Helsingin mielenterveys-työntekijät JHL 580

Sääntöm. kevätkokous 10.4. klo 17 ravintola Kaartissa, Pohjoinen Hesperiankatu 33 A. Yhd. tarjoaa jäsenille illallisen. Ilm. 29.3. klo 12 mennessä. helsinki580.jhyhdistys.fi/jasenuuone/tapahtumat-ja-galleria/ilmoittautumislomake.

Järvenpää JHL 213

- Sääntöm. kevätkokous 11.4. klo 18 Kahvila Cooperin kulma, Myllytie 11, Järvenpää. Tarjolla kevyttä iltapalaa, jonka vuoksi sit. ilm. 29.3. mennessä jhl.huvitm@gmail.com.
- Ostosretki Orimattilaan ja Lahteen 23.3. lähtö Järvenpään Matkahuolilta klo 9.15. Mega-areena Outlet, Orimattila, Luhta tehtaanyymälä, Lahti. Ruokailu. Finnari tehtaanyymälä/Kärkkäinen, Lahti. Paluu Järvenpäähän klo 19 mennessä. Hinte jäsen 18 €, ei jäsen 38 €. Hinta kattaa bussikuljetuksen ja ruokailun. Sit. ilm. 20.3. mennessä jhl.huvitm@gmail.com.

Helsingin varhaiskasvatus JHL 081

Sääntöm. kevätkokous 10.4. Hotel Arthur Kaisaniemi, Vuorikatu 19. Iltapalaa tarjolla klo 17. Varsinainen kokous alkaa klo 18. Ilm. ja erityisruokavaliot 3.4 mennessä tarja.thaci@jhl81.fi tai iltaisin 045 3464 622. Jokaiselle kokoukseen osallistujalle kätevä pieni olkalaukku yhdistyksen logolla.

STM:n hallinnon alan ammattiosasto JHL 805

Sääntöm. kevätkokous 10.4. klo 17 ravintola Vltavan Havel-kabinetti, Elielinaukio 2. Runsaat ruoka- ja juomatarjoilut. Jäsenet tervetuloa, ilm. ei tarvita!

Lohjan sairaalan JHL 134

Sääntöm. kevätkokous 10.4. klo 17.30 Lohjan sairaala, hallinnon kokoushuone 2. Kahvitarjoilu.

Päijät-Hämeen Koulutus-konsernin henkilökunta JHL 560

Sääntöm. kevätkokous 10.4. klo 16.30 Salpauksen Kulinaaritalo, Svinhufvudinkatu 6 E. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ruokailun takia ilm. ja erityisruokavaliot saara.honkanen@salpaus.fi 3.4. mennessä.

Tie-Infra Etelä-Suomi JHL 002

Sääntöm. kevätkokous 11.4. klo 18 Kiljavan opisto, Kotorannantie 49. Kokouksessa ruokatarjoilu.

Vantaan JHL 865

Sääntöm. kevätkokous 16.4. klo 18–20, kahvitarjoilu klo 17.30, Sosterin saunatila, Peltolantie 2, 4. krs. Hallituksen täydentäminen, Im- ja työsuojeluvaliit syksyllä 2019, Pyhäjärven tilanne ja Pyhäjärven kiinteistöjen toimintabudjetin korotus vuodelle 2019, ajankohtaiset edunvalvonta-asiat, päätetään mahdollisesti muista esille tulevista asioista, 30-v. muistaminen.

Upinniemen yhdistys JHL 780

Sääntöm. kevätkokous 17.4. klo 17 Upinniemen Sotilaskoti. Tarjolla pientä suolaista.

Espoo JHL 869

Sääntöm. kevätkokous 24.4. klo 18 Valtuustotalon kahvio. Kahvitarjoilu.

Espoon julkisten ja teknisten alojen työntekijät JHL 615

Sääntöm. kevätkokous 25.4. klo 16.30 Espoon valtuustotalo, Keskustan ryhmähuone. Tarjolla pientä naposteltavaa.

Janakkalan kunnalliset JHL 237

Sääntöm. kevätkokouspäivämäärään on tullut muutos. Uusi aika 25.4. klo 18 Sandwics Bros, Tohvelantie 5, Turenki. Valitaan hallitukseen yksi varsinainen ja kaksi varajäsentä sekä päätetään

Kivenkolan kauden 2019 vuokratunnat. Kokouksessa keskustellaan myös Kivenkolan tulevaisuudesta. Tarjolla suolaista iltapalaa.

Helsingin opetustoimen henkilöstö JHL 133

Sääntöm. kevätkokous 25.4. klo 16.30 Ravintola Solvik, Solvikinkatu 4. Ruokatarjoilu vuoksi sit. ilm. 10.4. mennessä jhl133hallitus@gmail.com. Ruoka voidaan tarjota vain ennakkoon tilanille.

Helsingin sosiaali- ja terveysalan hoitohenkilöstö JHL 398

- Sääntöm. kevätkokous 26.4. klo 17 Sokos Hotel Vaakuna, ravintola Loiste, kabinetti 4. Yhd. tarjoaa ruuan kokoukseen osallistuneille. Ilm. allegiatietoi- neen 12.4. mennessä 041 5337 259 tai pirkko.makela@hotmail.fi.
- Päiväristeily Tallinnaan jäsenille ja heidän aveceille 25.5. Lähtö Viking Linen terminaalista Katajanokalta klo 10.30, paluu klo 19.30. Menomatkalla brunssi. Varattu hyttejä matkatavaroita varten. Jäsenen omavastuu tarkentuu myöhemmin, ulkopuoliset 40 €. Sit. ilm. ja tied. 24.4. mennessä 041 5337 259, pirkko.makela@hotmail.fi. Matkalla tulee olla mukana voimassaoleva passi tai poliisin myöntämä henkilötodistus.

Porvoon JHL – Borgå JHL 150

- Sääntöm. kevätkokous 29.4. klo 18 Café Gabriolossa, Piispankatu 30. Tarjolla kahvin kera salaattia, piirakkaa ja kakkua. Tarjoiluun vuoksi ilm. 23.4 mennessä ja ruokavaliot 040 5265 890, tai harriet.viljala@porvoo.fi
- Lagstadgat värmöte 29.4 klo 18 på Café Gabriole, Biskopsgatan 30. Det bjuds på kaffe och sallad, paj och kaka. Meddela eventuella specialdieter för serveringen senast 23.4. 040 5265 890 eller harriet.viljala@porvoo.fi.

Rinnekodin henkilökunta JHL 598

- Avoin jäsentapahtuma jäsenille ja jäsenille aikoviksi 26.4. klo 14–21 Suur-Helsingin golf, Rinnekodintie 23, Espoo. Esiintyjänä trubaduuri ja stand up -koomikko. Tarjolla kahvia, kahvi-leipää, salaattia ja patonkia. Ennakkomyynnissä Linnanmäki-rannekkeita.
- Päiväristeily Tallinnaan Viking XPRS 18.5. Ilm. 19.4 mennessä. Tarkemmat tiedot löytyy jhl598.fi.

Sysmän JHL 380

Sääntöm. kevätkokous 29.4. klo 18 Sysmän kunnanvirasto, kirjasto, käynti pääovesta.

Jokioisten kunta-alan ammattiyhdistys JHL 692

Matka Hot Rod & Rock Show -tapahtumaan 27.4. Hinta 40 € sis. messulipun ja kuljetuksen. Lisät. ja ilm. 1.4. mennessä 050 4082 448 tai 0400 937 803.

Espoon kaupungintyöntekijät/eläkeläiset JHL 197

- Teatterit Appivanhempien ABC 4.5. klo 19. Hinta jäsen 20 €, avec 31 €. Hinta sis. väliaikatarjoilun. Sit. ilm. heti 040 1711 482 iltaisin klo 18–20 myös txt. - Saaristoretki Pentalan saareen ja museovierailu. Ajankohta: kesäkuussa, tarkempi aika vielä avoin. Päivä ja lähtö-aika ilmoitetaan myöhemmin. Kesäpäivää vietämme perinteiseen tapaan ja syömme kevyen "kenttälounaan". Ilm. 040 1711 482 iltaisin klo 18–20 myös txt.

Itä-Suomi

Pohjois-Savon erityis- palvelujen ammattiosasto JHL 125

- Sääntöm. kevätkokous 25.3. klo 16.30 Jahtihovi, Snellmaninkatu 23, Kuopio. - tarjoaa jäsenilleen pakohuonepelin Kunnonpaikassa Vuorelassa 22.3. klo 17–18 Ilm. 19.3 mennessä 040 5957 603. - tarjoaa jäsenilleen komedian Onnennumerot Kuopion kaupunginteatterissa 26.4. klo 19. Ei jäsenet 25 €. Sit. ilm. 19.4. mennessä 040 5957 603.

Lieksan Kunnalliset JHL 174

Sääntöm. kevätkokous 26.3. klo 17.30 kaupunginhallituksen kokoushuoneessa, Pielisentie 3. Kahvitarjoilu.

Kaavin kunnalliset työntekijät JHL 706

Sääntöm. kevätkokous 26.3. klo 16 Iso-Oskarin yläkerta, kokoustila, Kaavintie 5. Kahvitarjoilu.

Tohmajärven JHL 375

Sääntöm. kevätkokous 2.4. klo 18.30 Tohmajärven työväentalo, Työväentie 2. Ruoka- ja kahvitarjoilu.

Siilinjärven JHL ry 414

Sääntöm. kevätkokous 3.4. klo 18 Siilinjärven kunnantalo, valtuustosalii, Kasurilantie 1. Kahvitus klo 17.30.

Servica JHL 863

Sääntöm. kevätkokous 10.4. klo 16 Hatsalan koulun ruokasali, Opistotie 5. Kahvitarjoilu klo 15.30.

Meijän sote JHL 212

Sääntöm. kevätkokous 23.4. klo 17 keskussairaalaassa. Kahvitarjoilu.

Nurmeksen Kunnalliset JHL 326

Sääntöm. kevätkokous 17.4. klo 17 yhd. toimisto, Karjalankatu 12, Nurmeks.

Ylä-Savon Sote JHL 698

Sääntöm. kevätkokous 25.4. klo 18 lisalmen sairaala, kokoustila Salmi, Riistakatu, lisalmi. Ilm. ruokavalioineen 13.4. mennessä ensisijaisesti sutinenanne@gmail.com tai 0440 212 913.

Kaakkois-Suomi

Kymsote JHL 586

Sääntöm. kevätkokous 14.3. klo 18 Salpausselänkatu 27. Iltapalatarjoilun vuoksi ilm. ja erityisruokavaliot 7.3. mennessä virpiaunela@gmail.com.

Raideammattilaisten osasto 1009 JHL

Sääntöm. kevätkokous 13.4. klo 12 Lomatriolla. Kokouksen jälkeen ruokailu.

Lappi

Lapin varuskuntien JHL

- Sääntöm. kevätkokous 5.4. klo 16 Niilimella, Piitsi Pub, Sodankylä. Kokoukseen osallistuville tarjotaan ruoka sekä lippu 6.4. järjestettäviin Martin pilkkeluihin. Niilimellassa mahdollisuus yöpymiseen! Yöpyjiltä peritään omavastuu 20 €. Kokoukseen mennään ns. kimpakyydeillä. Sit. ilm. 15.3. mennessä 040 7341 129.

- Lapin varuskuntien JHL tukee yhd. jäsenten kuntoa ja virkeyttä ylläpitävää liikuntaa 60 €/hlö/v kuittia vastaan. huom. vähintään 20 € kertamaksu! - Jäsenet jotka eivät ole ilmoittaneet sähköpostiosoitetta, ilmoittakaa se soile.piipponen55@gmail.com.

Kemi-Torniolaakson erityispalvelut JHL 787

Sääntöm. kevätkokous 22.3. klo 18 ravintola Mustaparta.

Lapin aluehallinnon henkilöstö JHL 636

Sääntöm. kevätkokous 10.4. klo 16 Lapin Ely-keskus, kokoustila Saana. Ilm. 5.4. mennessä eija.katajakumpu@ely-keskus.fi.

Pohjois-Suomen lentoasemat JHL 662

Sääntöm. kevätkokous 27.4. klo 16 JHL Lapin aluetuomisto, Rovakatu 20–22 A. Kokouksen jälkeen ruokailu.

Oulu

Oulun aluehallinnon yhdistys JHL 784

Sääntöm. kevätkokous 29.3. klo 16.30 Sokeri-Jussin Kievari, Pikisaarentie 2. Kokouksen jälkeen päivällinen klo 18. Ruuat tilataan kokouksen alussa, olkaa ajoissa paikalla. Ruokailun vuoksi ilm. heli.hyry@avi.fi viim. 25.3. klo 16. Ks. menu sokerijussi.fi/alacarte.php.

Oulun kaupungin toimen- ja viranhaltijat JHL 379

Sääntöm. kevätkokous 3.4. klo 17 SAK:n aluepalvelukeskuksen kahvio, Mäkelininkatu 31, 5.krs. Oulu. Kokoukseen osallistuneiden jäsenten kesken arvomme 5 kpl Starin elokuvalippuja. Kahvitarjoilu.

Yksityisten alojen JHL 149

Sääntöm. kevätkokous 4.4. klo 18 Ravintola De Gamlas Hem, Kirkkokatu 54, Oulu. Ruokailun järjestämiseksi sit. ilm. 24.3. mennessä jhl149.jhlyhdistys.fi. Hallitus kokoontuu samassa paikassa klo 17.30.

Julkisten ja hyvinvointialojen Oulun yhdistys JHL 334

- Sääntöm. kevätkokous 5.4. klo 18 Vanha Paloasema, Viiniholvi kabinetti, Kauppuriinkatu 24. Ruokailua varten ilm. viim. 22.3. jari.tilus@gmail.com. - Kulttuuritukea max 30 € jäsen saa tänäkin vuonna kuittia vastaan. Kuitit toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen mika.backman@valtionkoulukodit.fi.

Pohjanmaa

Rannikko-Pohjanmaan JHL 391

Sääntöm. kevätkokous 3.4. klo 17 ravintola Crazy Cat, Kristiinankaupunki. Ilm. 1.4. mennessä.

Kristiinankaupungin – Kristinestad JHL 222

Kevätkokous/Vårmöte 6.4. klo/klockan 10 Kurikassa Reinon tupa, i Kurikka. Viim. ilm. päivä /Sista anmälningdag 23.3 Monica 044 2125 101.

Teuvan ja Kaskisten JHL 452

Sääntöm. kevätkokous 11.4. klo 18 Kulttuuritalo Orrela.

Satakunta

Pomarkun kunnalliset JHL 761

- Sääntöm. kevätkokous 8.4. klo 17.30 Vanhatie 25. - Hallituksen kokous 6.5. klo 17.15 Vanhatie 14. - Hallituksen kokous 4.6. klo 17.15 Törmäläntie 4.

Nakkilan kunta-alan ammattiyhdistys JHL 374

Sääntöm. kevätkokous 25.3. klo 18 OP:n kokoustila, Porintie 4.

Eurajoen kunnalliset JHL 537

Sääntöm. kevätkokous 27.3. klo 18 Eurajoen kunnanvirasto. Vahvistetaan plm-vaalin tulos. Kokouksessa alustajana kansanedustajaehdokas Mika Nurmi.

Ulvilan JHL 465

- Sääntöm. kevätkokous 11.4 klo 18.30 Friitalan yhdistystalo, Koulukuja 17. Puhumassa JHL:n edustajiston jäsen Anne Granroth. Työtaisteluvastaavan valinta. Kahvitarjoilu. Hallitus klo 17.30. - Tervetuloa kaikki jäsenet yhdistyksen 50-vuotisjuhliin 4.5. klo 12 (mahdollisesti myös toinen kattaus) Kokkikaksikkoon, Peltotie 39 B, Ulvila. Ohjelmasa alkumalja, pj:n tervetuliaissanat, mahdolliset tervehdykset, juhlalounas. Ota jäsenkorttisi mukaan. Sit. ilm. ja mahd. allergiat 22.3. mennessä 050 5335 704 txt tai pirjo.enonkoski@ulvila.fi.

Kokemäen kunnalliset JHL 472

Sääntöm. kevätkokous 16.4. klo 18 Wanhon Valokuvaamon Herkkupuoti, Tulkkilantie 38. Kahvitarjoilu.

Harjavallan kunnalliset JHL 272

Sääntöm. kevätkokous 24.4. klo 18 Myllykatu 10. Tarjoilun vuoksi ilm.12.4. mennessä sari.aromaa@harjavalta.fi tai 040 5652 751.

Sisä-Suomi

Nokian JHL 105

Sääntöm. kevätkokous 13.3. klo 18 ravintola Pikkupipurissa, Harjukatu 21.

Tiealan yhdistys JHL 699

Sääntöm. kevätkokous 16.3. klo 13 Sisä-Suomen aluetuomisto, Rautatienkatu 10, 7 krs. Tampere. Kokouksen alussa järjestötoimitsija Johanna Perkiö Sisä-Suomen aluetuomistolta kertoo ay-järjestäytymisen merkityksestä. Kokouksen päätteeksi ruokailu. Jos olet kiinnostunut lähemmään syyskesällä esim. 30.8.–1.9. yhd. toiminnansuunnitteluretkelle Tallinnaan, ota yhteyttä. Lisät. Tapio Ristämäki 040 5242 427 tai Marko Hyvönen 0400 483 697.

Tampereen Yliopistollisen sairaalan JHL 139

Sääntöm. kevätkokous 19.3. klo 16 TAYS palvelutalo, kokoushuone 2.

JOHANNES KOSKINEN HÄME

Äänestä turvallisten ja yhdenvertaisten palvelujen, reilumman työelämän ja oikeudenmukaisemman tulonjaon puolesta!

Pidetään yhteyttä:
050 5113 061
johanneskoskinen@outlook.com

Eduskunnassa tarvitaan:

- eläkeläisten puolestapuhujaa
- julkistalouden ja -hallinnon ammattilaista
- rohkeaa, kanta-aottavaa ja oikeudenmukaista edustajaa

Ehdokas on ollut JHL:n (KTV) jäsen 1.1.1962 alkaen ja toiminut liittokokousedustajana, ammattiosaston varapuheenjohtajana, palkkaneuvottelijana sekä palkka-asiamiehenä.

Maksaja on ilmoittaja

Sisä-Suomi

Keski-Suomen Sote-Henkilöstö JHL 192

Pitsailta ja sääntöm. kevätkokous 27.3. klo 17.30 Rax Forum Jyväskylä, Kauppakatu 20. Ei valintoja! Ilm. tapahtumaan 19.3. mennessä 192.jhlyhdistys.fi.

Keski-Suomen hyvinvointialojen ammattilaiset, JHL 433

Sääntöm. kevätkokous 5.4. klo 17 Aaltosali, Kauppakatu 30. Kokouksen jälkeen stand up -esitys (Robert Pettersson) ja ruokailu. Ilm. 29.3 klo 12 mennessä, mielellään txt 044 9872 372.

Saarjärven Seudun JHL 444

Sääntöm. kevätkokous 11.4. klo 18 Kannonkosken kunnantalo. Kahvitarjoilu.

Tampereen kaupungin toimistotalon henkilöstö JHL 249

Sääntöm. kevätkokous 16.4. klo 17 yhd. toimisto, Satakunnankatu 30 C 7. Valitaan Tampereen Yhteisjärjestö JHL ry:n hallitukseen ja edustajistoon yhdistyksemme edustajille varajäsenet loppukaudelle 2019. Kaikille kokoukseen osallistujille jaetaan Finninon leffa-lippu. Kahvitarjoilu klo 16.30.

TieJHL Keski-Suomi JHL 179

Sääntöm. kevätkokous 20.4. klo 15. Destian toimitilat, Matarankatu 2 D, Jyväskylä.

Jyväskylän julkisten ja hyvinvointialojen ammattilaiset JHL 103

Sääntöm. kevätkokous 23.4. klo 17 Järjestöjen talo, Kalevankatu 4, OAJ:n kokoustilat, 4 krs. Kahvitarjoilu järjestämiseksi ilm. 12.4. mennessä tuula.jhl103@gmail.com.

Tampereen kaupungin liikennehenkilökunta JHL 177

Sääntöm. kevätkokous 24.4 klo 16.30 Lounaskahvila Mari, Hyllilänkatu 3. Keskustellaan Vetelikon tulevaisuudesta. Kokouksen jälkeen ruokatarjoilu.

Keski-Suomen hyvinvointialojen ammattilaiset JHL 433

Kesäreissu Riikaan on suunnitteilla. Seuraa ilmoittelua 433.jhlyhdistys.fi sähköpostin tai facebookin kautta.

Valtakunnallinen

Palopäällistö JHL 215

Sääntöm. kevätkokous 15.3. klo 18 Hotelli Kimmel, Joensuu.

Hätäkeskusten henkilöstö JHL 835

Kevätkokouksisteily 10.-11.4. Silja Europalla. Perinteisesti osallistujille kustannetaan risteily, ruokailut ja matkakulut. Ilm. 13.3. mennessä merja.degert-kankare@112.fi.

Lounais-Suomen infra JHL 671

- Sääntöm. kevätkokous 3.4. klo 18 Neste, Haimiontie 25, Lieto.
- Perinteinen kevätristeily 26.4 klo 21 Turku-Tukholma Viking Grace. Ilm. 1.4. mennessä jari.elo@destia.fi tai 0400 808 346.

Työsuojelu- ja aluehallinnon henkilökuntayhdistys JHL 717

Sääntöm. kevätkokous 6.4. klo 11 Museokeskus Vapriikki, Alaverstaanraitti 5, Tampere. Kokouksen aikana tarjotaan kokoukseen osallistujille lounas. Kokouksen jälkeen n. klo 14.30-16.45 TSL:n kouluttaja psykologi Anna Säynäjäkangas pitää kokoukseen osallistujille koulutuksen omaan työhyvinvointiin liittyen. Ilm. sekä mahdolliset ruokavaliot tarjoiluja varten toivotaan 29.3. mennessä jhlosasto717@gmail.com.

Varsinais-Suomi

Suur-Salon JHL 087

Sääntöm. kevätkokous 20.3. klo 18 Salon kaupungintalo, Tammi-huone. Lm-valintojen täydentäminen. Kahvitarjoilu klo 17.30 kaupungintalon kahvio.

Turun kunnantöväen ammattiosasto JHL 025

Sääntöm. kevätkokous 25.3. klo 18 ammattiosaston toimisto, Tuureporinkatu 17 C, Turku. Kahvitarjoilu.

Julkisalan ammattilaiset Turku JHL 036

Sääntöm. kevätkokous 26.3. klo 18 Scandic Julia, Eerikinkatu 4, Turku. Eduskuntavaalipaneeli. Tarjoilu vuoksi ilm. toimisto.jhl36@gmail.com.

Turun varuskunnan siviilit JHL 809

Sääntöm. kevätkokous 6.4. Viking Linen piknik-risteilyllä Lähtö Turusta klo 8.45. Ilm. 15.3 mennessä 02 9983 5064.

Turun ammatillisen opetus-toimen henkilökunta JHL 495

Sääntömääräinen kevätkokous 11.4. klo 16.30 Lemminkäisenkatu 14-18 B (DataCity), Piletti-Kippo-kabinetti. Valitaan hallitukselle uusi jäsen. Kahvitarjoilu.

Turun seudun kunnalliset vapaa-aikatyöntekijät JHL 623

Sääntöm. kevätkokous 13.4. klo 12 Vanha Panini, Linnankatu 3. Ilm. ruokailuun ilm. 1.4. mennessä ja ilm. ruokarajoitteesi! liisa.pyykonen@turku.fi. Lisät. jhl623.fi.

Turun lastenhoito- ja kasvatusalan yhdistys JHL 065

Sääntöm. kevätkokous 15.4. klo 18.30, Hansasali, Puutarhakatu 45. Sääntömuutosasia. Ilmapalatarjoiluun järjestämiseksi ilm. ja mahd. ruokaaineallergiat 8.4. mennessä 040 1627 947 txt tai tini.vehvilainen@turku.fi.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän henkilökunta JHL 114

Sääntöm. kevätkokous 23.4. klo 17 TYKS:in Lahesmaa-Sali. Kokouskahvit klo 16.45 alkaen, ilm. kahvituksen vuoksi lyyti.fi/reg/JHL_114_Kevatkokoos_2019. Lisät. 040 5003 398.

RAUTATIELÄISTEN VAKUUTUS-KASSA TURVAN KASSANKOKOUS

Varsinainen kassankokous 26.4. klo 12 Clarion Hotel Helsinki, kokoustila, Tyynenmerenkatu 2, 00220 Helsinki.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 44§:n edellyttämät asiat sekä sääntömuutokset: 4§ toimintapiiri. Osallistumisoikeus määräytyy sääntöjen 38 §:n mukaisesti. Tilinpäätöstä koskevat asiakirjat ovat nähtävillä 11.-25.4.2019 virka-aikana kassan toimistolla, Ratamestarinkatu 11, 8.krs, 00520 Helsinki.

Helsingissä 25.2.2019.
Hallitus

Ilmoitusten jättäminen

Yhdistysilmoitukset jätetään osoitteessa www.jhl.fi/toiminta/jarjestotoiminta/yhdistykset/laheta-tapahtuma

Mikäli haluat kokousilmoituksen lehteen, täytä lomakkeen kohta 3, jossa ruksaat kohdan "Haluan tapahtuman myös Motiivi-lehteen".

Edustajiston kokous

Edustajiston jäsenille/ hallituksen jäsenille ja tilintarkastusyhteisölle
JHL:N EDUSTAJISTON SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n edustajiston sääntömääräinen kevätkokous kutsutaan koolle 23.5.2019. Kokous alkaa torstaina 23.5. klo 10 Helsinki Congress Paasitorinissa, Paasivuorenkatu 5 A, 00530 Helsinki.

Kokousta valmistelevat ryhmäkokoukset pidetään samassa paikassa torstaina 23.5. klo 9.

Asiat Kevätkokouksessa asioina ovat sääntöjen 11 § 9. kohdan määrittämät asiat.

Kokoukselle tarkoitetut, sääntöjen 11 § 3. kohdan mukaiset aloitteet on toimitettava hallitukselle 24.3.2019 mennessä. Aloiteoikeus edustajiston kokouksille on liiton hallituksen jäsenillä, jäsenyhdistyksillä, yhteisjärjestöillä ja edustajiston jäsenillä. Toivomme, että aloitteet lähetetään jokainen omana kirjeenään. Ne voi toimittaa myös sähköpostitse osoitteella kirjaamo@jhl.fi.

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja

Håkan Ekström
toimialajohtaja

Edustajiston jäsenille, hallituksen jäsenille ja tilintarkastusyhteisölle
ILMOITUS JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN TYÖTTÖMYSSKASSAN EDUSTAJISTON VARSINAISESTA KOKOUKSESTA

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömysskassan edustajisto kutsutaan koolle 23.5.2019 klo 13.15 Helsinki Congress Paasitoriniin, Paasivuorenkatu 5 A, 00530 Helsinki

Asiat Kokouksessa edustajisto käsittelee työttömysskassan sääntöjen 12 §:n 10 momentissa mainitut asiat ja sääntöjen 11 §:n 6 ja 7 momentin mukaiset edustajiston jäsenten vaihdokset.

Työttömysskassan sääntöjen 12 §:n 6 momentin mukaisten kokoukselle tarkoitettujen aloitteiden on saavuttava hallitukselle viimeistään 24.3.2019. Ne voi toimittaa myös sähköpostitse osoitteella kirjaamo@jhl.fi. Aloiteoikeus edustajiston kokoukselle on kassan hallituksella, asiamiespiireillä ja edustajiston jäsenillä.

Työttömysskassan sääntöjen 20 §:n 2 momentin mukaisesti työttömysskassan toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastajien kertomus lausuntoineen on nähtävänä työttömysskassan toimistossa 23.4. -29.4.2019 välisenä aikana.

Teija Asara-Laaksonen
hallituksen puheenjohtaja

Pasi Koskinen
kassanjohtaja

Till representantskapets ledamöter, förbundsstyrelsens medlemmar samt revisionskommittén JHL:S REPRESENTANTSKAPS ORDINARIE VÅRMÖTE

Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf:s representantskap kallas till möte den 23 maj 2019. Mötet, som börjar torsdag 23.5.2019 klockan 10, äger rum på Helsinki Congress Paasitorni, Paasivuorigatan 5 A, 00530 Helsingfors.

Gruppmötena, som har i uppgift att förbereda mötet, börjar torsdag 23.5.2019 klockan 9.

Ärenden På mötet behandlas de ärenden som anges i 11 §, 9:e punkten i JHL:s stadgar.

De som i enlighet med 11 §, 3:e punkten i stadgarna vill lämna in motioner till mötet, ska sända in dem till förbundsstyrelsen senast den 24 mars 2019. Förbundsstyrelsen, medlemsföreningarna, samorganisationerna och representantskapets ledamöter har rätt att lämna motioner till representantskapets möten. Varje motion ska skickas som ett separat brev. Motioner som sänds per e-post ska skickas till adressen: kirjaamo@jhl.fi.

Päivi Niemi-Laine
ordförande

Håkan Ekström
branschchef

Till representantskapets ledamöter, styrelsemedlemmar och revisionskommittén ETT MEDDELANDE OM ORDINARIE MÖTE FÖR REPRESENTANTSKAPET FÖR ARBETSLÖSHETSKASSAN FÖR DEN OFFENTLIGA SEKTORN OCH VÄLFÄRDSOMRÅDEN

Representantskapet för Arbetslöshetskassan för den offentliga sektorn och välfärdsområdena kallas till möte 23.5.2019 kl 13.15. på Helsinki Congress Paasitorni, Paasivuorigatan 5 A, 00530 Helsingfors.

Ärenden Representantskapet behandlar på mötet de ärenden som nämns i 12 § 10 mom. i arbetslöshetskassans stadgar samt byte av representantskapsledamöter i enlighet med 11 § 6 och 7 mom. i stadgarna.

De som i enlighet med 12 § 6 mom. i stadgarna vill lämna in motioner till mötet, ska sända dem så att de är styrelsen till hands senast 24.3.2019. Motioner som sänds per e-post ska skickas till adressen kirjaamo@jhl.fi. Kassans styrelse, ombudsmannadistriktet och representantskapets ledamöter har rätt att lägga fram motioner för representantskapet.

Enligt 20 § 2 mom. i arbetslöshetskassans stadgar kommer arbetslöshetskassans verksamhetsberättelse och bokslut samt revisionsberättelsen inklusive utlåtanden att finnas till påseende på arbetslöshetskassans kontor 23.4. -29.4.2019.

Teija Asara-Laaksonen
styrelseordförande

Pasi Koskinen
kassadirektör

JHL kampanjoi yritysvastuun puolesta

JOKAINEN MEISTÄ on kansalainen ja kuluttaja. Miten voimme varmistaa, että ostamiemme tuotteiden valmistuksessa ei käytetä lapsityövoimaa tai pakkotyötä eikä loukata ay-oikeuksia?

#Ykkösketjuun-kampanja vaatii Suomeen sitovaa yritysvastuulakia, joka velvoittaisi yritykset kartoittamaan ja korjaamaan ihmisoikeuksiin liittyvät riskit ennakolta.

JHL osallistuu kampanjaan yritysten, järjestöjen ja muiden liittojen kanssa. □

MIKSI JHL ON MUKANA?

JHL on mukana, koska ihmisoikeuksien pitää toteutua myös julkisissa hankinnoissa. Julkiset hankinnat tehdään yhteisin verovaroin ja kansalaisten on voitava luottaa siihen, että niissä huolehditaan ihmisoikeuksista. JHL haluaa tavoitella reilua kumppanuutta yksityisten palveluntuottajien ja tavarantoimittajien kanssa. Silti meidän tehtävämme on puuttua työehtojen epäkohtiin ja rikkomuksiin erityisesti verovaroin rahoitetuissa palveluissa ja tavaraostoissa.

MITÄ SANOO HANKINTALAKI?

Julkkisia hankintoja säädellään tiukasti. Hankintojen läpinäkyvyys häviää kuitenkin helposti alihankintaketjuihin. Hankintalaki (2016) ei velvoita riittävästi vaatimaan tarjoajilta tietoja alihankkijoista ja siitä, miten ne noudattavat ympäristö-, työoikeus- ja sosiaalisia velvoitteitaan. Osa yrityksistä hoitaa ihmisoikeusvelvoitteensa hyvin jo nyt. Ne kartoittavat ihmisoikeusriskejä, valvovat alihankintaketjujaan ja tekevät yhteistyötä ammattiliittojen kanssa.

RISKIMAITA, RISKITUOTTEITA

Riski siitä, että tuotannossa loukataan ihmisoikeuksia voi koskea tiettyjä tuotteita, aloja tai maita. Monien tuotteiden lopputuotteen valmistuksessa on nykyään yhä vähemmän ihmisoikeuksiin kohdistuvia riskejä. Tämä on paljolti kansalaisjärjestöjen, ay-liikkeen ja median työn ansiota. Ilman ongelmia ei silti olla, vaan riskit ovat siirtyneet tuotannon arvoketjussa alemmaksi: raaka-aineiden ja komponenttien valmistukseen.

ÄITIYSPAKKAUKSET, TIETOKONEET, KATUKIVET...

Monia verovarilla hankittuja tavaroita tuodaan maista, joissa työoloista ei ole takeita. Äitiyspakkaus on maailmankuulu innovaatio. Sen sisältämät tuotteet kilpailuttaa KELA. Viime vuonna varusteita toimitettiin 18 eri yritystä. Iso osa tuotteista tuotettiin riskimaissa. Työelämän oikeuksien loukkaukset ovatkin tavallisia tehtaissa, joissa äitiyspakkauksen tuotteet valmistettiin. Vastaavia ongelmia on todettu myös katukivien ja sairaalakäsineiden valmistuksessa.

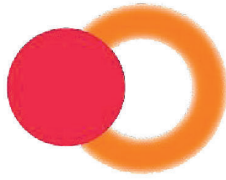
Merja Launis-Ahtiainen

Erityisasiantuntija
Yhteiskuntavaikuttaminen ja
kansainvälinen edunvalvonta

TULE SINÄKIN MUKAAN! Allekirjoita vetoomus ihmisoikeuksia koskevan yritysvastuulain puolesta! Kampanjaa koordinoi yritysvastuujärjestö Finnwatch. Se on selvittänyt monien tuotteiden valmistusoloja. JHL tukee Finnwatchin tärkeää työtä.

Allekirjoita vetoomus osoitteessa ykkosketjuun.fi

LUE LISÄÄ
motiivilehti.fi

Palkanmaksun viivästyminen ei enää estä etuuden maksua

Työttömyysturvalaki muuttuu 1. huhtikuuta 2019 lukien. Lyhytkestoiseen keikkatyöhön tai osa-aikaiseen palkkatyöhön työllistyvän palkkatulo sovitellaan jatkossa sen hakujakson tulona, jona se maksetaan.

Tällä hetkellä osa-aikatyötä, keikkatyötä tai enintään kaksi viikkoa kestävää kokoaikatyötä tekevän työttömän palkka vaikuttaa työttömyysetuuteen sillä ajanjaksolla, jona se on ansaittu. Tämä on johtanut usein siihen, että varsinkin keikkatyötä tekeillä päivärahana maksu on saattanut viivästyä. Näin on käynyt etenkin jos palkka on maksettu epäsäännöllisesti tai vasta paljon sen jälkeen kuin työ on tehty. Jatkossa palkkatulo kuitenkin huomioidaan sen sovittelujakson tulona, jolloin se maksetaan.

Muutos tulee voimaan 1. huhtikuuta, ja se koskee sen jälkeen tehtyä työtä ja siitä maksettavaa palkkaa. Muutoksella pyritään lisäämään tulojen säännöllisyyttä, jolloin viivästynyt palkanmaksu ei ole estä ansiopäivärahan maksamista.

Lakimuutos vaikuttaa ainoastaan ajankohtaan, jolloin palkka huomioidaan soviteltavana tulona. Työssäoloehto ja aktiivimallin mukainen aktiivisuus kertyvät jatkossakin todellisen työskentelyajankohdan perusteella.

Sovittelun käsittely nopeutuu

Lakimuutoksen toivotaan nopeuttavan soviteltavien ansiopäiväraha hakemusten käsittelyä, sillä palkkatietoja ei tarvitse enää jatkossa odottaa. Ansiopäivärahan hakijoita pyydetään toimittamaan hakemuksen mukana kaikki ne palkkalaskelmat, joissa palkanmaksupäivä sijoittuu kyseiselle hakujaksolle.

Esimerkki

Henkilö tekee säännöllistä osa-aikatyötä, hakee ansiopäivärahaa kalenterikuukausi kerrallaan ja palkka maksetaan aina työntekokuukautta seuraavan kuukauden aikana.

Huhtikuun alussa voimaan tuleva lakimuutos vaikuttaa käsittelyyn seuraavasti:

Maaliskuun hakemus käsitellään kuten tähänkin asti. Maaliskuun töistä ansaitut palkat tarvitaan hakemuksen käsittelemiseksi, vaikka palkka maksetaan vasta huhtikuussa.

Huhtikuun hakemuksen käsittelyssä ei huomioida palkkatuloa lainkaan, koska huhtikuussa ei makseta palkkaa huhtikuun töistä vaan palkanmaksu on vasta toukokuussa.

Toukokuun hakemuksen käsittelyssä huomioidaan toukokuussa maksetut palkat.

Tilanteet saattavat vaihdella, joten kaikissa tapauksissa muutos ei ole näin suoraviivainen.

Julkaisemme kevään aikana lisää esimerkkejä ja ohjeita sovitellun päivärahana maksuun liittyvästä muutoksesta, joten kannattaa seurata kassan nettisivuja tyottomyyskassa.jhl.fi.

eWertti Nettikassa on sähköinen asiointipalvelu, jonka kautta voit lähettää hakemukset ja ilmoitukset työttömyyskassaan itsellesi parhaiten sopivana ajankohtana.

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa

Postiosoite: PL 100, 00531 Helsinki
Sähköposti: tkassa@jhl.fi

eEmeli Puhelinkassa päivystää kellon ympäri numerossa **010 190 300** ja henkilökohtaisesti maanantai-perjantai klo 9-14. eEmelissä saat ohjeita, voit tehdä kokonaan työttömän jatko-hakemuksen, sekä tiedustella maksupäivää ja käsittelytilannetta.

(Hinta kiinteästä verkosta soittaessa paikallisverkkomaksu ja matkapuhelinverkosta soittaessa oman operaattorin hinnoittelun mukaan)

Maailman vahvin isä

Harva mies jää hoitovapaalle. JHL:läinen Markus Laine on tehnyt sen kahdesti. Koti-isyys opetti hänelle arjen selviytymistaitoja, kärsivällisyyttä ja hetkessä elämistä.

teksti Ulla Puustinen kuvat Miikka Kiminki

Otko tosissasi, oikeesti? Näin tuumasi kairausetumies **Markus Laineen** pomo, kun Laine kysyi, voisiko jäädä vuodeksi kotiin hoitamaan

perheen kaksosia.

Esimiehen vastaus oli myönteinen, mutta epäilevä: ”Et sää kumminkaan kauan kotona viihdy.” Samaa epäilivät työkaverit.

Mutta Markus Laine, 33, viihtyi. Niin hyvin, että hän pyysi hoitovapaaseen vielä puolen vuoden jatkoajan.

- Puolitoista vuotta kotona kaksospoikien ja vajaa kolme vuotta vanhemman **Onnin** kanssa oli melkoista eloonjäämiskamppailua, hän kertoo.

Kaksoset **Oskari** ja **Iivari** olivat vauhdikkaimmillaan ja säntäilivät joka suuntaan. Kun Laineen piti päästä vessaan, hänen oli käytettävä pojat viisipistevöillä turvakaukaloon, sillä muuten jompikumpi olisi ollut pää tai huuli halki.

Mutta aika kultaa muistot: Kun perheeseen syntyi vielä neljäs lapsi, kuopus **Iiona**, jäi Markus Laine vielä toisen kerran hoitovapaalle. Sillä kertaa vuodeksi.

- Kertaakaan en ole katunut kotiin jäämistä, vaikka talous oli väliin tiukalla.

Perhevapaat eivät jakaudu tasan

Suomessa isien osuus kaikista vanhempainraha-päivistä on alle kymmenen prosenttia, Ruotsissa se on 25.

Isille on nimetty kaikkiaan yhdeksän viikkoa ansiosidonnaista isyysvapaata. Viidennes ei pidä päivääkään. Neljä viidestä on isyysvapaalla kolme viikkoa - ne kolme, jotka voi käyttää samanaikaisesti, kun äiti on joko äitiys- tai vanhempainvapaalla.

Loput isyysvapaasta, eli kuusi viikkoa, on pidettävä ennen kuin lapsi täyttää kaksi vuotta. Puolet isistä käyttää oikeuttaan täysimääräisesti ja toinen puoli jättää käyttämättä. Useimmiten tämä johtuu siitä, että äidit pitävät jommallekummalle vanhemmalle tarkoitettua vanhempainvapaan.

Kotihoidontuen turvin voi hoitaa lasta kotona kolmevuotiaaksi. Vuonna 2017 hoitovapaalla oli

lähes 94 000 äitiä ja vain 7 200 isää. Markus Laine oli yksi heistä.

Jee, me saadaan kaksoset!

Markus Laine työskentelee kairausetumiehenä Porin kaupungin rakentamisyksikössä, hänen vaimonsa **Elisa Laine** on Kankaanpään kaupungingeodeetti. Yhdessä pari on ollut 13 vuotta.

- Kumpikin ollaan monilapsisesta perheestä mutta Markus oli se, jolle tuli ensin vauvakuume, Elisa Laine kertoo.

- Olin nuori ja ajattelin, että jaksan touhuta lasten kanssa. Työpaikkakin oli tiedossa, ja Elisan opinnot loppusuoralla, sanoo Markus Laine.

Esikoisen syntyessä hän oli 22-vuotias, vaimo kolme vuotta vanhempi.

- Olen ollut mukana kaikissa synnytyksissä, totta kai, Laine kertoo.

Kun perheen esikoinen Onni syntyi 2008, Laine piti 18 päivän isyysvapaan mutta päävastuu lapsen hoidosta ja kotitöistä jäi äidille. Tämä oli äitiysloman jälkeen noin puoli vuotta vanhempainvapaalla, kunnes Onni aloitti kymmenen kuukauden ikäisenä perhepäivähoidossa.

Runsas kaksi vuotta myöhemmin Elisa Laine oli uudestaan raskaana. Varhaisultrassa selvisi, että lapsia on tulossa tuplasti.

- Muistan, kuinka lääkäri onnitteli kaksosista. Minä nieleskelin ja mietin, miten synnytys sujuu. Ja että koko elämä mullistuu, kun pitää laittaa auto ja koti vaihtoon. Samaan aikaan Make pomppi viressä ja tuuletti: Jee, kaksoset!

Palkallisuus houkuttelisi isiä

Mannerheimin Lastensuojeluliiton MLL:n johtava asiantuntija **Esa Iivonen** ei syyllistä sen enempiä äitejä kuin isiä siitä, että perhevapaat jakautuvat epätasaisesti.

- Syy on perhevapaajärjestelmän joustamattomuudessa ja korvausten tasossa, hän sanoo.

Iivonen esittää kaksi keinoa, jotka nostaisivat isien osuutta perhevapaiden käytössä.

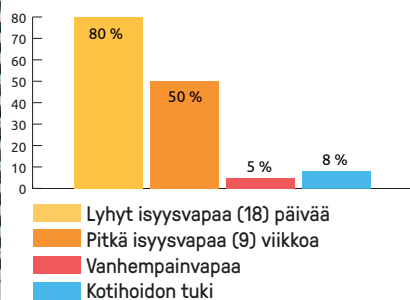
- Ensinnäkin isyysvapaan tulisi olla samaan tapaan palkallista kuin äitiysvapaan.

– Parasta on,
kun katsotaan
yhdessä kasassa
lasten kanssa
elokuvaa.

ISIEN PERHEVAPAIEN KÄYTTÖ VUONNA 2016

(osuus alkaneista vanhempainrahakausista)

Lähde: Kelan tilastollinen vuosikirja 2016

Porilainen Laineen perhe yhteispotretissa olohuoneen matolla: vanhemmat Elisa ja Markus ja lapset Iivari (vas.), Ilona, Oskari ja Onni.

MAAILMAN VAHVIN ISÄ Markus
Laine kaappasi syliinsä perheen
pojat, Iivarin, Onnin ja Oskarin.

– Selvisin poikien kanssa kotona hengissä – ja pojatkin selvisivät!

Nykyään valtaosa työntajista maksaa palkkaa äitiysvapaan ensimmäisiltä kuukausilta, useimmiten 72 arkipäivältä. Näin on sovittu esimerkiksi valtion virka- ja työehtosopimuksessa, kunta-alan te-seissä, Avainta-tessissä sekä yksityisen sosiaali-palvelualan ja rautatiealan sopimuksissa. Palkalli-sen isyysvapaan kesto vaihtelee näissä sopimuk-sissa kolmesta arkipäivästä 12:een - ero on tuntuva.

Isyysloman palkkisuus on työmarkkinaosa-puolten kesken sovittava asia. Ei tarvitse olla ennustajaeukko tietääkseen, että työntajapuoli vastustaa palkallisen jakson pidentämistä.

Toinen keino on pidentää ansiosidonnaisen vanhempainvapaan kesto nykyisestä puolesta vuodesta sekä nostaa sen korvaustasoa.

- Suomessa ansiosidonnaisten perhevapaiden korvaustaso on Pohjoismaiden huonoin, noin 70 prosenttia edellisvuoden työtulosta.

Norjassa ja Tanskassa se on sata prosenttia, Islannissa 80 ja Ruotsissakin 77 prosenttia.

Vanhempainvapaan kestoä Iivonen pidentäisi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n kehittämän 6+6+6-mallin mukaan.

- Siinä kummallekin vanhemmalle on korva-merkitty kuuden kuukauden jakso ja kolmannen jakson pitämisestä perhe voi päättää itse.

Uudistuksen hintalappu on noin 300 miljoonaa euroa. Ei ihan helppo savotta sekään.

Talous joutui tiukalle

Oskarin ja Iivarin ollessa pieniä Laineen perheen kotityöt ja hoitovastuut jakautuivat tasapuolisem-min kuin esikoisen kanssa. Kun perheessä on kaksi vauvaikäistä ja yksi taapero, tarvitaan jokaista käsi-paria ja syliä.

Elisa Laine sai kaksosista hiukan tavallista pidemmän vanhempainvapaan ja oli lisäksi kolme kuukautta hoitovapaalla. Sen jälkeen oli Markuk-sen vuoro jäädä kotiin.

Perhe laski tarkkaan, paljonko tulot tipahtavat, jos toinen vanhemmista jää vuodeksi kotiin, ja pal-jonko taas säästyy päivähoitomaksuissa, jos lapset hoidetaan kotona.

Lasten etu painoi eniten, sillä kummankin vanhemman mielestä puolitoistavuotiaat kaksos-pojat olivat vielä liian pieniä kunnalliseen päivä-hoittoon. Raha puolestaan ratkaisi sen, että parem-min ansaitsevan, eli Elisan, kannatti palata päivä-työhön ja Markuksen jäädä kotihoidontuelle.

- Silti jouduimme käyttämään säästöjä ja mielti-mään menot tosi tarkkaan. Hyödynsimme tarjouk-sia ja vähensimme esimerkiksi auton käyttöä, ker-too Markus Laine.

Kotihoidontuki oli vuonna 2010 noin 300 euroa kuukaudessa. Lisäksi Porin kaupunki maksoi 75 euron kuntalisän.

- Jos korvaus olisi hiukan isompi, se voisi kan-nustaa myös miehiä jäämään kotiin. Meillä tuki ei kattanut edes perheen ruokamenoja, sanoo Laine.

Parasta – vai sittenkin pahinta?

Joidenkin mielestä kotihoidontuki on parasta, mitä suomalaisella perhepolitiikalla on tarjota. Se mah-

dollistaa jommankumman vanhemman jäämisen kotiin hoitamaan alle kolmevuotiaita lapsia.

Toisille se on pahinta, koska se sitoo äidit vuosiksi hellan ääreen ja heikentää heidän työmarkkina-asemaansa. Varsinkin vähän koulutetuille naisille siitä tulee herkästi kannustinloukku.

MLL:n Esa Iivonen on eri mieltä.

- On myytti, että kotihoidontuki alentaisi mer-kittävästi naisten työllisyysastetta. Kotihoidon tukea saaneiden naisten työllisyysaste nousee 80 prosenttiin heti kun perheen nuorin lapsi täyt-tää kolme vuotta ja tuki loppuu.

Mikäli kotihoidontukea saavien äitien määrää halutaan pienentää, pitäisi Iivosen mukaan kar-toittaa vähän koulutusta saaneet äidit ja räätälöidä heille yksilöllisiä koulutuspolkuja, esimerkiksi mah-dollisuus toisen asteen tutkinnon suorittamiseen.

- Kotihoidontuen yhtäkkinen leikkaaminen joh-taisi päiväkodit kaokseen, eikä naisten työllisyys-aste nousisi ilman satsaamista koulutukseen.

”Yhtä äijä kuin ennenkin”

Koti-isänä oleminen ei vähentänyt tippaakaan Markus Laineen miehisyttä.

- Ihan yhtä äijä se on kuin ennenkin. En edes miellä Markusta koti-isäksi, vaikka hän on ollut kahteen otteeseen hoitovapaalla, sanoo Elisa Laine.

Koska perheen laskut ja ostokset on aina mak-settu yhdessä, ei Laine kokenut elävänsä vaimon siivellä.

- Ajankäyttö aiheutti enemmän eripuraa. Omista menoista oli tingittävä mutta lasten takia sen teki mielellään, hän sanoo.

Laine on entinen maratoonari ja kisannut vuo-desta 2010 lähtien voimailulajeissa. Menestyminen vaatii ruokavaliota, lepoa ja treeniä.

- Lasten ollessa pieniä menin salille vasta sitten, kun he nukkuivat. Treenikaverit tervehtivät, että ai jaa, Team Yökerho tuli paikalle.

Treenaus kannatti, sillä 2017 Laine voitti Maail-man vahvin mies -kisan 90-kiloisten sarjan.

- Olin ollut Ilonan kanssa kotona koko sen vuo-den. Kaksosiin verrattuna se oli helpompaa. Ehditiin ottaa yhdessä iltapäivänokosia, ja likalle mais-tui sama ruoka kuin minulle, riisi ja broileri.

Käykö perhevapaille kuten sotelle?

Perhevapaaudistus on eduskuntavaalien jälkeen aloittavan uuden hallituksen esityslistalla.

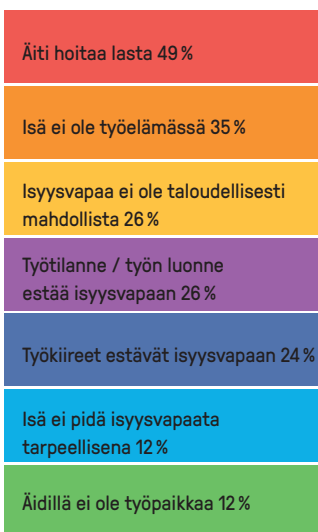
- Pelkään, että perhevapaille käy kuten sotelle. Halutaan myllätä kerralla kaikki, eikä saada oikein mitään aikaan, MLL:n Esa Iivonen huokaa.

Suomalaiset lapsiperheet ansaitsevat hänen mielestään perhevapaaamalla, joka on joustava ja ottaa huomioon yksilölliset perhetilanteet.

- Pidän isien vapaiden käytön lisäämistä tär-keänä, mutta keinot on valittava tarkkaan ja on varmistuttava, että uudistuksella on vaikutta-vuutta.

Esa Iivosen mukaan uudistusta ei voi toteuttaa leikkaamalla nykyisten vapaiden kestoä tai korvaustasoa.

MIKSI ISÄT EIVÄT PIDÄ ISYYSVAPAATA?

Lähde: Isä hoitaa – vai hoitaako? Väestökyselyn ja haastattelujen tuloksia isien perhevapaiden käytöstä, THL 2018)

– Nyt
iskä lukee
iltasadun.

- Jos jotain asiaa pidetään politiikassa tärkeänä, siihen on oltava valmis käyttämään rahaa. Jos taas poliitikot eivät halua investoida uudistukseen, voi olla jopa parempi, että perhevapaajärjestelmä jää nykyiselleen.

Läpi elämän karikkojen

Markus Laineesta ei tullut pullantuoksuista koti-isää, mutta vaippojen vaihto ja muut kotiaskareet sujuvat rutiinilla.

- Kun jäin hoitamaan lapsia, sanoivat työkaverit, että töissä pääsisit helpommalla. Totta puhuivat. Kaksosten kanssa lapsiarki oli sellaista rumbaa, että hyvä kun selvisin hengissä - ja pojatkin selvisivät!

Neuvolakäynneillä isä lapsineen herätti alkuun hiukan ihmettelyä, mutta muuten ympäristö suhtautui ratkaisuun joko neutraalisti tai kannustavasti.

- En tuntenut itseäni ulkopuoliseksi edes leikki-puistossa, vaikka olin usein ainoa mies.

Markus Laine uskoo, että jo lapsena syntynyt vahva side kumpaankin vanhempaan kantaa läpi murrosiän myrskyjen ja muiden elämään kuuluvien karikkojen.

Juuri nyt Laineet elävät seesteistä perhearkea. Vanhemmat käyvät töissä, Ilona on päiväkodissa, Onni neljännellä ja kaksoset toisella luokalla. Iltoja rytmittävät jalkapallo- ja koripallotreenit ja muut lasten harrastukset.

- Parasta on, kun katsotaan porukalla jotain elokuvaa. Levitän patjat ja peitot lattialle ja ollaan yhdessä kasassa lasten kanssa. Tai kun Ilona halusi opetella jouluna kuperkeikan. Näytin mallia, ja sitten mentiin kuperkeikkaa koko joulu, kertoo Markus Laine. □

Nykyiset perhevapaat

ÄITIYSVAPAA: 105 arkipäivää (4 kk). Vapaalle voi jäädä 30–50 päivää ennen lasketua aikaa.

ISYYSVAPAA: 54 arkipäivää (9 viikkoa), josta isä voi olla kotona enintään 18 päivää yhtä aikaa äitiys- tai vanhempainvapaalla olevan äidin kanssa. Isyysvapaan voi pitää kerralla tai useassa jaksossa ennen kuin lapsi täyttää kaksi vuotta.

VANHEMPAINVAPAA: 158 arkipäivää (puoli vuotta), ja se käynnistyy äitiysvapaan jälkeen. Vanhempainvapaalle voi jäädä jompikumpi vanhemmista tai sen voi jakaa vanhempien kesken perheissä, joissa on äiti ja isä tai kaksi äitiä. Miespareilla vain lapsen biologisella isällä on oikeus isyys- ja vanhempainvapaaseen.

KELAN MAKSAMIEN VANHEMPAINPÄIVÄRAHOJEN (äitiysraha, erityisäitiysraha, isyysraha, vanhempainraha) suuruus määräytyy edellisvuoden työtulojen perusteella. Mikäli tuloja ei ole, maksetaan vähimmäispäiväraha (27,86 euroa/arkipäivä).

KOTIHOIDON TUKEA maksetaan alle 3-vuotiaan lapsen hoidosta kotona. Tuki koostuu hoitorahasta (338 euroa/kk yhdestä alle 3-vuotiaasta, toisesta 101 euroa ja yli 3-vuotiaasta alle kouluikäisestä 65 euroa) ja hoitolisästä. Perheen koko ja bruttotulot vaikuttavat hoitolisän määrään. Se on enintään 181 euroa/kk. Lisäksi jotkut kunnat maksavat kuntalisää pienen lapsen hoidosta kotona.

USEIMMAT TYÖNANTAJAT maksavat äitiysvapaan parilta ensimmäiseltä kuukaudelta työehtosopimuksessa sovittua palkkaa. Isyysvapaalla palkkaa maksetaan muutamalta päivältä, enintään 12:ltä.

Jäsenpalvelu tiedottaa

JHL:n jäsenmaksu vuonna 2019

Kokonaisjäsenmaksuprosentti 1,38 %. Jäsenmaksu maksetaan kaikesta ennakonpidätyksen alaisesta ansiotulosta.

Liiton osuus jäsenmaksusta on 1,00 % ja työttömyyskassan 0,38 %. Jäsenmaksun voit maksaa joko valtuuttamalla työnantajasi perimään sen suoraan palkasta tai maksamalla sen itse.

Minimijäsenmaksu

Minimijäsenmaksua makset, jos olet ilman palkkatuloa tai siihen rinnastettavaa tuloa, mutta sinulla ei ole perustetta jäsenmaksuvapautukseen. Minimijäsenmaksu on 8 €/kk ja se maksetaan neljännesvuosittain 24 € kerralla.

Eläkeläisen jäsenmaksu

Eläkeläisten jäsenmaksu on 96 € vuodessa ja se maksetaan yhdessä erässä.

Jäsenmaksuvapautus

Olet oikeutettu jäsenmaksuvapautukseen, jos sinulla ei ole ansio-tuloja ja olet:

- kuntoutusrahalla tai -tuella tai peruspäiväraha)
- perhevapaalla
- koulutustuella (Kela)
- palkattomalla sairauslomalla
- opiskelemassa
- työtön (Kelan työmarkkinatuki)
- suorittamassa asevelvollisuutta

Opiskelemissa JHL:n tulkinnan mukaan päätoimisesti

- saa Koulutusrahaston täysimääräistä aikuiskoulutustukea tai
- ei oppisopimus- tai monimuoto-opiskelua
- pääsääntöisesti päivät koulussa
- ei normaalissa päivätyössä
- oikeus nostaa opintotukea
- Ansiotuloista maksetaan vain työttömyyskassan osuus

Muutokset jäsenyydessä

Työpaikan vaihtaminen

Aloittaessasi uudessa työpaikassa, pidä huolta, että jäsenmaksut pysyvät ajan tasalla. Voit tilata esitäytetyn perintäsopimuksen työnantajaperintää varten (jhl.fi) tai pyytää sen jäsenpalvelusta.

Eläke

Ilmoita eläkkeelle jäämisestä jäsenpalveluun, sillä JHL ei saa tietoa mistään muualta. Kerro samalla haluatko säilyttää sekä liiton että työttömyyskassan jäsenyyden. Jos sinulle on myönnetty pysyvä täysimääräinen eläke, et voi enää hyödyntää työttömyyskassan palveluita. Tällöin suosittelemme eroamista työttömyyskassasta. Eroilmoituksen voit tehdä jäsenpalveluun sähköpostilla tai muulla kirjallisella ilmoituksella.

Jäsenpalvelu 24h

Jäsenpalvelu 24h:ssa voit

- maksaa jäsenmaksusi
- ilmoittaa jäsenmaksuvapaudesta
- päivittää yhteystietosi
- hakea liiton koulutuksiin

Ajankohtaista

Jäsenkortti on myös vakuutuskortti, joka kattaa tataruma- ja matkustaja-vakuutuksen. JHL on vakuuttanut jäsenensä Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turvassa.

Lataa itsellesi mobiilijäsenkortti

Jäsenpalvelu 24h:sta, jhl.fi/24h.

Valitse "Omat tiedot" ja valikosta

"Päivitä yhteystietojasi". Valitse sivun alaosassa jäsenkorttityypiksesi Mobiilijäsenkortti ja tallenna muutos. Saat latauslinkin matkapuhelimeesi viimeistään seuraavan arkipäivän aikana. Tarkistathan samalla, että rekisterissä on matkapuhelinnumerosi, johon latauslinkin voi lähettää.

ma – to klo 9 – 12 puh. 010 7703 430 jassenpalvelu@jhl.fi

KANSAINVÄLISET PUHTAUSALAN AMMATTIMESSUT TAMPEREELLA

Finnclean PRO 2019 yhdistää puhtausalan koulutuspäivät ja ammattimessut.

Puhtausalan ykköstapahtuma kokoaa yhteen tuhansittain alan ammattilaisia ja tulevaisuuden osajia tutustumaan alan uutuuksiin, verkostoitumaan ja kouluttautumaan.

Finnclean PRO -messujen ohjelmassa mm.

DIGITALISAATIO

- ÄLYÄ SIIVOUKSEEN – AILI, siivoajan taskussa kulkeva digitaalinen avustaja
- Leikkaussalisivous virtuaalitodellisuudessa
- Älykäs WC-tilaratkaisu "FlowAbility Washroom Solutions" – kohti parempaa asiakaskokemusta ja helpompaa arkea

TYÖHYVINVOINTI

- Löytöretkeilijä **Pata Degermanin** makupala esimiehen johtamiskunnosta
- Puhtausalan vuoden esimiehen **Saana Tynin** haastattelu
- Uuvtko työelämästä vai elämästä?

YMPÄRISTÖ & TYÖTURVALLISUUS

- Tukes: näkökulma pesuaineiden valvontaan
- EU-biosidilainsäädännön muutos: Desinfektioainevalmistajan näkökulma
- Puhtausala ja sisäilma -paneelikeskustelu

Rekisteröidy **veloitetusta** nyt:

FINNCLEAN.FI/REKISTEROIDY

Finnclean PRO -koulutuspäivien ohjelmassa seuraavat huippuluokan puhujat:

John Bergman

Patrik "Pata" Degerman

Henrik Dettman

Niina Kesti

Elena Lähdeaho

Riku Moisio

Jussi Ruisniemi

Mira Seppänen

Voit osallistua joko yhtenä tai kahtena päivänä – lippuja saatavilla myös keynote-puhujien luennoille.

Lue lisää:

► **PUHTAUSALA.FI**

27.–28.3.
Tampereen Messu-
Ja Urheilukeskus

Tampereen Messut

finnclean.fi
#FinncleanPro

SAMAAN
AIKAAN
MYÖS

» **LIIKUNTAPAIIKKAMESSUT:**
Sportec, Gymtec & Welltec
» **HANKINTAPÄIVÄT**

Miten valtion virkamieslaki muuttui?

Keijo Tarnanen, lakimies

JHL, oikeudelliset asiat
keijo.tarnanen@jhl.fi

Virkaan nimittämisestä voi vihdoinkin valittaa. Sairausloma tai perhevapaa voi pidentää koeaikaa, mutta määräaikaisten koeaika lyheni.

JOS OLET HAKENUT valtion virkaa mutta tehtävään on valittu joku muu, voit nyt hakea muutosta päätökseen. Hallinto-oikeus voi kumota nimityspäätöksen ja palauttaa nimityksen virastoon, joka päättää siitä uudelleen.

Hallinto-oikeuden päätöksellä valittaja ei siis tule nimityksi virkaan, vaan virasto tekee uuden nimitysharkinnan. Käytännössä valitusoikeus tarkoittaa, että virkaan nimittämistä koskevaan päätökseen on 1. tammikuuta 2019 lähtien liitetty valitusosoitus.

Mahdollisuus valittaa nimittämispäätöksestä ei koske kaikkia valintoja. Päätöksestä ei saa valittaa, jos nimittämistoimivalta kuuluu tasavallan presidentille. Sama koskee tiettyjen johtavien virkamiesten valintoja, joissa nimittämistoimivalta valtioneuvostolle. Valituskielto on voimassa myös, jos päätös koskee nimittämistä enintään kahden vuoden määräajaksi tai virka täytetään lain nojalla haettavaksi julistamatta eli ilmoittamatta sitä julkisesti haettavaksi.

JHL vaati valitusoikeuden laajentamista pitkään muiden virkamiesjärjestöjen kanssa. JHL:n kannan mukaan perusteita valituskiellolle ei ollut. Esimerkiksi kunnallisten viranhaltijoiden valinnasta on jo vanhastaan voinut valittaa.

MYÖS PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA edellytti aiempia virkamieslain muutoksia käsitellessään, että valitusoikeus ulotetaan nimityspäätöksiin. Valitusoikeuteen jäi vielä merkittäviä poikkeuksia koskien korkeimpia virkanimityksiä ja sotilasvirkoja, mutta lainmuutos on erittäin tervetullut. Se tekee nimitysmenettelystä avoimempaa ja antaa viranhaltijalle tehokkaan oikeudellisen suojan, kun on aihetta epäillä esimerkiksi syrjintää.

Tammikuun alusta voimaan tuli muitakin virkamieslain muutoksia. Määräaikaiselle virkasuhteelle ei jatkossa tarvitse olla perusteita, kun virkasuhteeseen nimitetään korkeintaan vuodeksi pitkäaikaistyötön. Hallitus ehdotti esityksessään, että tuotannollisesta ja taloudellisesta syystä irtisano- tun virkamiehen takaisinottoaika lyhennetään 24 kuukaudesta kuuteen kuukauteen palvelussuhteen päättymisestä.

Koeaikaa taas ehdotettiin pidennettäväksi, kun virkaan tai virkasuhteeseen nimitetty on koeajan kuluessa poissa töistä sairausloman tai perhevapaajakson takia. Koeaikaa voi pidentää kuukaudella kutakin työkyvyttömyys- tai perhevapaajaksoihin sisältyvää 30 kalenteripäivää kohden.

EDUSKUNNAN HALLINTOVALIOKUNTA otti mietinnössään huomioon JHL:n ja muiden virkamiesjärjestöjen kriittiset huomiot hallituksen esitykseen. Virasto on jatkossa velvollinen tarjoamaan virkamiehelle työtä takaisin 12 kuukauden ajan virkasuhteen päättymisestä, jos hänet on irtisanottu tuotannollisista ja taloudellisista syistä – ei siis kuuden kuukauden, kuten hallitus ehdotti.

Koeajan pidentämisen eduskunta hyväksyi, mutta työnantajalle säädettiin velvollisuus tehdä ilmoitus koeajan pidentämisestä kirjallisesti. Vaikka pitkäaikaistyöttömän nimittäminen määräaikaiseen virkasuhteeseen ilman perusteita mahdollistettiin, hallintovaliokunta korosti, että virkasuhde tulee aina täyttää avointa hakumenettelyä käyttäen.

Siltäkin osin, kun lakiin tehtiin huononuksia, onnistuttiin eduskunnassa vaikuttamaan niin, että ne tulivat voimaan esitetyä huomattavasti lievempinä. Samalla korjaantui epäkohta: järjestöjen ehdotuksen mukaisesti säädettiin, että vuotta lyhyemmässä määräaikaisessa virkasuhteessa koeaika voi olla korkeintaan puolet virkasuhteen kestosta.

Kysy

Askarruttaako mieltäsi jokin työelämään liittyvä kysymys? Lähetä se osoitteeseen motiivi-lehti@jhl.fi. Välitämme sen eteenpäin.

Lue lisää

Valtion virkamieslaki 750/1994

På svenska

Läs lagkolumnen på www.motivi.fi fr.o.m. 13.3.

LÄS EN
LÄNGRE
VERSION
på motiv.fi

Motiv

HUR BLEV DU SPÅRVAGNSFÖRARE?

Jag hade jobbat på Stockmann i 20 år och ville hitta något nytt. Kollegerna sökte till spårvagnsförarkursen och då gjorde jag det också. Det var 2015 när omställningarna på Stockmann började.

HUR KÄNDES DET ATT BYTA YRKE?

Spännande. Mitt liv ändrades helt. Jag fick en ny arbetsmiljö och nya kolleger. Jag har alltid haft tvåskiftesjobb, men det blev ännu större omväxling mellan arbetstiderna.

HUR ÅTERHÄMTAR DU DIG EFTER NATTPASS?

Om jag bara är ledig på dagen är jag oftast hemma och vilar. Även om jag sover länge på morgonen tar jag en tupplur på dagen om jag har kvällspass igen. Det är bara att ta det lugnt.

Presidentens domare

text Helleivi Raita foto Sami Heiskanen

JAG HAR SPELAT VOLLEYBOLL i minst 40 år. Jag kommer från Sibbo, och min pappa och byn spelade volleyboll i Sibbo-Vargarna, så jag började också spela där. Jag tror jag var elva år när jag började spela i serie.

På 1990-talet var jag också volleybolldomare. Då hände det några gånger att jag dömde femtedivisionsmatcher där Mauno Koivisto spelade med sitt lag Sikariporras. Det var folk från affärlivet och industrin som spelade i laget. Presidenten var den enda jag kände igen. Koivisto var kapten, men hela laget ville tacka domaren när det var en ung flicka. Och de skakade inte hand utan ville kramas. När jag själv spelade som aktivast i första divisionen måste jag sluta döma matcher.

NU SPELAR JAG i Vartiokylän Wartti i Helsingfors. Vi spelar i en lokal serie i huvudstadsregionen under Volleybollförbundet. Vi har träning en gång i veckan och match en gång i veckan. Ibland kan man spela med något annat lag. Jag strävar efter att kunna spela två gånger i veckan.

Vi deltar också i seniorturneringar under säsongen. Det kan bli upp till sex turneringar per säsong. Vi har åkt på turneringar till Rovaniemi, Imatra, Jyväskylä, Tammerfors och Salo.

DET ÄR MYCKET VIKTIGT för mig att det är en lagsport. Det är socialt och man lär sig fungera i grupp, det uppstår en vanda. Det är kanske orsaken till att jag fortfarande spelar. Det är roligt att tillbringa tid med de andra spelarna när vi reser.

Det bästa med volleyboll är när man vinner! När man spelar är det blodigt allvar, men efter matchen är vi en stor familj som umgås tillsammans. När vi åker på turnering vet jag att jag träffar bekanta.

Mitt tips för en lyckad serve är att man ska koncentrera sig. På skoltiden skulle jag ha önskat mig mjukare bollar. Nu har många hittat beachvolleybollen. Många spelar bara för att ha det roligt. I så fall är det bra att försöka få den svagaste att lyckas. Då är det trevligt att spela. □

MILLA LEINO
Född 1972

HEMORT
Helsingfors

UTBILDNING
Student-
merkonom,
hushållstekniker

YRKE
Spårvagnsförare

FAMILJ
Sambo och hund

HOBBYER
Volleyboll

JHL:ltä terveisiä tulevalle hallitukselle

JHL valmistautuu tuleviin hallitusneuvotteluihin liki 20 kohdan vaalikausitavoitteilla. Se vaatii muun muassa yhteiskuntavastuun lisäämistä, parempia mahdollisuuksia opiskeluun työn ohessa sekä kuntien talouden tukemista.

1

Julkisia palveluita tuottavien yritysten toiminnalle tulee asettaa rajat. Julkisen sektorin on kannettava jatkossakin päävastuu esimerkiksi sote-palveluista eikä verovarolla tuotetuilla palveluilla saa tahkota rajattomasti voittoa. Kilpailutuksissa hinta ei saa olla ainoa kriteeri, vaan huomioon tulee ottaa myös laatu ja kunnolliset työolot. Tämä saadaan muuttamalla hankintalakia.

2

Työn ja opiskelun yhteensovittamista tulee helpottaa. Työntekijöille on tarjottava mahdollisuus päivittää omaa ammattitaitoaan lisä- ja täydennyskoulutuksella. Esimerkiksi lastenhoitajat tarvitsevat lähi-vuosina paljon koulutusta, koska varhaiskasvatyslaki uhkaa hävittää tuhansia lastenhoitajan työpaikkoja.

3

Kuntataloudesta on pidettävä huolta. Kilpailukykysopimus leikkasi julkisen sektorin työntekijöiden lomarahoja vuosina 2017–2019, joten kuntaväki on jo kantanut vastuunsa. Lomarahaleikkuri päättyy ensi vuonna. Valtion on hyvitettävä kunnille tästä aiheutuvat kulut, jotta kunnat eivät joudu leikkamaan palveluitaan.

4

Katso JHL:läiset eduskuntavaaliehdokkaat jhl.fi/JHLehdokkaat/ sekä liiton vaalikauden 2019–2023 tavoitteet osoitteesta jhl.fi/eduskuntavaalitavoitteet/.

PITÄÄKÖ TYÖTTÖMYYDESTÄ RANGAISTA?

Työelämän suunta päätetään eduskuntavaaleissa 14. 4. 2019.

TYÖTÄ TEKEVIEN
ÄÄNILIIKE

LIITY TYÖTÄ TEKEVIEN ÄÄNILIIKKEESEEN: vapaidenvaltakunta.fi/tukijaksi

Työsuojelijat koolle

JHL:N TYÖSUOJELUTOIMIJOIDEN valtakunnalliset ajankohtaispäivät järjestetään 21.-22. syyskuuta Helsingissä. Liiton työsuojeluvaltuutetut ja muut työsuojelutoimijat ovat kokoontuneet vuosittain eri paikkakunnilla jo 40 kertaa.

Tapahtuman tarkoituksena on verkostoitua sekä saada ja jakaa vinkkejä hyvistä työsuojelun käytännöistä eri puolilta Suomea.

- Myöskään vertaistuen merkitystä ei kannata väheksyä, sanoo tapahtuman järjestäjiin kuuluva työsuojeluvaltuutettu **Virpi Hakanen**.

Ajankohtaispäivien teemoja ovat mielen-terveyden häiriöt työelämässä sekä epä-asiallinen kohtelu ja häirintä työpaikoilla. Lisäksi ohjelmaan sisältyy miniristeily ja muuta yllätysohjelmaa.

Ajankohtaispäivillä julkistetaan myös vuoden työsuojelutoimijoiden valinta. Vuoden 2018 työsuojeluvaltuutetuiksi valittiin **Josefiina Salmén** ja **Ari Nyholm**.

Kentältä toivotaan runsaasti ehdotuksia kaksikon manttelinperijöiksi.

Työsuojelutoimijoiden tapahtumalle on avattu omat Facebook-sivut: JHL:n työsuojelun valtakunnalliset Helsingissä (2019) ja Instagramissa jhl_41.stadissa -sivut.

Ilmoittautuminen Jäsenpalvelut 24 h:n kautta 15.4.-14.6.

Kutsu ja virallinen ohjelma julkaistaan huhtikuussa.

Seuraa liiton koulutuksia ja alueesi jäsen- ja muita tapahtumia jhl.fi/tapahtumakalenteri

KIILA kutsuu aktiiveja

JHL:n luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut voivat hakea KIILA-kuntoutukseen. Se sisältää aloitustapaamisen (20.5.) ja kolme ryhmä-jaksoa Kylpylähotelli Kunnon-paikassa. Lisätietoa pääsy-vaatimuksista ja sisällöstä jhl.fi/kiila-kuntoutusta-luottamusmiehille-ja-tyosuojeluvaltuutetuille/

Kirkkoväki koolla Jyväskylässä

Kirkkopäivät 2019 kokoaa evankelisluterilaisen kirkon ammattilaiset ja luottamusmiehet Jyväskylään 17.-19.5. Koulutus- ja kulttuuriannin lisäksi on tarjolla puhetta elämästä, taloudesta ja Jumalasta. Myös JHL on mukana. kirkkopaiivat.fi

Lomakohteet myynnissä

JHL:n Levin loma-kohteet sekä Suojala Harto-lassa ovat myynnissä. Myöhemmin syksyllä myyntiin tulee myös Medvastö Kirkkonummella. Kohteisiin liittyviin tiedusteluihin vastaa kiinteistöpäällikkö Jouko Alastalo. jouko.alastalo@jhl.fi

KYSY IHMEESSÄ

Mikä on työhönsidonnaisuus-aika?

MITÄ TARKOITETAAN perhepäivähoitajan työhönsidonnaisuusajalla? Olen aloitteleva hoitaja, enkä tunne tessiä ja alan käytäntöjä. Entä mitä teen, kun vanhemmat ilmoittavat puhelinsovelluksella lastensa viikoittaiset hoitoajat, mutta ne eivät pidä paikkaansa vaan heittelevät puolesta tunnista jopa tuntiin lähes päivittäin?

VASTAUS: Perhepäivähoitajan työaika pohjautuu perhepäivähoitajalla hoidossa olevien lasten hoitosopimuksessa sovittuihin aikoihin.

Perhepäivähoitajalle laaditaan työvuoroluettelo, jossa työaika alkaa, kun ensimmäisen hoitoon tulevan lapsen hoitoaika alkaa ja päättyy, kun viimeisen lapsen hoitoaika päättyy.

Mikäli ensimmäinen lapsi ei tule sovittuna aikana, hoitajan työaika alkaa vasta kun seuraava lapsi tuodaan hoitoon. Tuolla odotusajalla hoitaja ei ole työhönsidonnainen, ellei sitten ole sovittu aamuvallaolosta (KVTES III 5 § 1, 3, ja 6 mom.).

Varallaolokorvaus maksetaan vain, jos aamuvallaolosta on sovittu työnantajan kanssa.

Jos koet, että työaikaasi tulisi muuttaa, ole yhteydessä esimieheesi.

Myös siinä tapauksessa, että puhelinsovelluksella ilmoitetut lasten hoitoajat eivät pidä paikkaansa, asiasta kannattaa ilmoittaa esimiehelle. Hänen tulee keskustella vanhempien kanssa tästä ongelmasta.

Työhönsidonnaisuuteen sekä hoitoaikoihin ja tasoittumisjaksoihin liittyvissä asioissa voit esimiehen lisäksi kääntyä perhepäivähoidon alakohtaisen luottamusmiehen puoleen.

Kysy ihmeessä

Lähetä kysymyksesi Motiivi-lehdelle osoitteeseen motiivi-lehti@jhl.fi.

Bra skiftschema ger pigga anställda

Hälsofrämjande schemaläggning har gett längre vilotider i vårdsektorn i Helsingfors. Det visar en färsk undersökning från Arbetshälsoinstitutet.

text Hellevi Raita illustration Susanna Tuononen

Mätarna i arbetsmiljöundersökningarna pekade på rött. Man blev tvungen att fundera på hur man skulle förebygga sjukskrivningar och förtida pensioneringar. Då införde Helsingfors stads social- och hälsovårdssektor principen om hälsofrämjande och individuell schemaläggning, berättar avtalsombudet **Keijo Hiltunen** på JHL. Han var huvudförtroendeman på socialverket i Helsingfors när principen lanserades 2011.

- Det är en bransch där belastningen ökar lätt, särskilt om man är tvungen att jobba i treskift, säger Hiltunen.

Forskningen visar att skiftjobb medför risker för en hel rad sjukdomar. Skiftjobb som omfattar nattarbete ökar risken för olika typer av cancer, bland annat bröstcancer och tjocktarmscancer, för hjärt- och kärlsjukdomar och för nedsatt fertilitet. Men framför allt inverkar skiftarbete på hur trötta de anställda är, visar undersökningen från Arbetshälsoinstitutet. Med ett välgjort skiftschema kan man minska risken för misstag och olyckor i arbetet.

Medsolsrotation och längre vilotider

Inom vårdsektorn i Helsingfors ska schemaläggningen vid alla enheter där skiftarbete utförs utgå från de hälsofrämjande principerna. De ska undvika skiftkombinationer kväll till morgonpass, skiften ska rotera medsols, alltså morgon-kväll-natt, vilotiden mellan arbetspassen ska vara minst elva timmar, man får jobba högst fem nattpass i rad och högst fem arbetspass i rad, endagsledigheter ska varvas med två dagar ledigt och nattskiftsperioder ska följas av minst två lediga dagar.

Individuell schemaläggning innebär att de anställda kan påverka skiftschemat genom att lämna in önskemål. Det tillämpas inte vid alla enheter. På många arbetsplatser fungerar det så att man får lämna in ett till tre önskemål, av vilka ett är speciellt viktigt, och då går det bra att bygga upp schemat, säger **Anna Breilin**, arbetarskyddsfullmäktig på Helsingfors stads social- och hälsovårdssektor.

Innan den nya instruktionen infördes fanns det anställda som bara jobbade natt och många som jobbade väldigt många dagar i sträck för att samla

på sig längre ledigheter. De var inte så nöjda med omställningen, säger Hiltunen, som ändå fick huvudsakligen positiv respons.

- Efter att systemet infördes märkte jag att man faktiskt får vilotid. Och när man blir äldre så hjälper det en att orka. Man återhämtar sig inte lika lätt när man blir äldre, säger Breilin.

Personalläget inverkar också

Den hälsofrämjande schemaläggningen tillämpas överallt, men hur bra den fungerar varierar, säger Breilin. Det beror ofta på personalläget: Om man inte lyckats rekrytera folk eller få vikarier fungerar det sämre.

Schemaprogrammet har inbyggda trafikljus som visar hur belastande schemat blir, och man är på väg åt det grönare hållet, säger Breilin. Regeln om minst elva timmars vilotid har huvudsakligen följts.

- Vi har inte helt kommit ifrån endagsledigheter, men vi försöker. Det är vanligt med ett till tre nattpass på rad, tre är vanligt.

Hon tycker det hälsofrämjande tänket skulle kunna fördjupas genom att beakta den anställdas individuella rytm - om man är morgon- eller kvällsmänniska - i schemaläggningen då när det finns tillräckliga resurser.

Omläggningen har gett resultat som syns i Arbetshälsoinstitutets undersökning. Skiftkombinationerna kväll till morgonpass minskade tydligare i Helsingfors än bland andra kommuner som har samma programvara för schemaläggning, säger forskaren **Kati Karhula**.

Nattjobbare trötta på fritiden

I undersökningen uppföljde Arbetshälsoinstitutet 13 000 sjukhusanställdas svar på fyra arbetsmiljöenkäter under åren 2008-2015 och jämförde dem med deras skiftscheman under de tre månader som föregick enkäterna.

- Resultaten visar att nattpass och andra än dagpass har det tydligaste sambandet med trötthet på fritiden. Skiftkombinationen från kväll till morgonpass medför den högsta risken för trötthet under arbetspasset, säger Karhula.

*Under nio timmar
ledigt hinner man
inte sova tillräckligt.*

Det beror på att den anställda inte hinner sova tillräckligt. Även om vilotiden mellan arbetspassen fyller minimikravet i arbetslagstiftningen, nio timmar, blir det för lite tid för sömn när man beaktar resorna till och från jobbet, kvälls- och morgonbestyr och den tid det tar att somna.

- I min doktorsavhandling visade jag att längden på sömnen stannar vid fem och en halv timme i medeltal, säger Karhula.

Korta vilotider ökar belastningen

Om man har högst en skiftkombination från kväll till morgonpass i veckan orsakar det inte en tydlig belastning.

- Om man har en normal arbetstakt den dagen känner man sig trött och rapporterar det i undersökning som denna, men det är ett akut symptom. Men om man har flera sådana skiftkombinationer under en kort tid ackumuleras sömnbristen, vilket kan leda till bland annat koncentrations- och minnesproblem.

Ett minskat antal nattskift och skiftkombinationer kvällspass-morgonpass eller en övergång till enbart dagsarbete minskade tydligt på tröttheten hos äldre anställda.

I studien undersöktes också anställda som bara jobbar natt. Ständigt nattarbete är en större orsak till trötthet på dagen och insomningssvårigheter än treskiftsjobb. Men de som alltid jobbar natt rapporterar längre sömn än treskiftsjobbarna, säger Karhula. □

ARBETSHÄLSO- INSTITUTET REKOMMENDERAR

TRESKIFTSJABB

- Snabb rotation medsols
- Mer än 11 h ledigt mellan arbetspassen
- Så lite nattjobb som möjligt, två nattpass i rad är optimalt, högst fyra nattpass i rad
- Minst 28 h ledigt efter nattpassen

ÅTERHÄMTNING OCH FRITID

- Minst två dagar ledigt på en gång
- Minst två lediga veckoslut i månaden

ARBETSTIDENS LÄNGD

- Högst 40 h genomsnittlig arbetstid per vecka, alltid under 55 h
- Högst 10 h långa arbetspass
- Högst 6 arbetspass i rad

PÅVERKAN, FÖRUTSÄGBARHET

- Möjlighet att påverka arbetspass och lediga dagar
- Framförhållning, så långa skiftscheman som möjligt

Onko empatia loppu?

On kuultu rattiraivosta ja virastoraivosta - mieliteitä sinkoilee ja uutisia riittää. Harvaan asutussa metsäläisten maassa on siirrytty liian nopeasti ja kalliisti pois sieltä, missä sai mököttää omissa oloissaan, jos niin halusi.

Yleinen raivoherkkyyks on sukua empatian puutteelle. Toisen asemaan ei osata asettua, kun niin ei ole koskaan tarvinnut tehdä, ei ottaa selvää maailmasta kuin turhien otsikoiden osalta. Digilukutaidon piti auttaa kaikkeen, mutta digihuuruksen vuoksi on iskenyt empatiakato myös sinne, missä sitä pitäisi harjoitella ja vaalia eli lapsiin. Jos läsnäolo liukenee laitteisiin, se ei korvaa kommunikaatiota. Perheneuvolassa tämä on tuttu juttu: vanhemmat eivät tunnista lapsiensa tunteita.

Ihmisen kyky empatiaan syntyy varhain. Jos asian-tuntijoita on uskominen, ei empatia ole kasvamaan päin. Vuoden mittaan moni kärkipoliitikko on sairastunut ja jätettyntynyt syrjään joksikin aikaa. Perin inhimillistä siis, vaan riittääkö heille empatiaa? Voidaan jopa tuntea vahingonilola siitä, että esimerkiksi sote-loikkaa laatiessa lorahti jollakin pöksyihin.

Entä käykö sairastuneelle poliitikolle koskaan kuten meille taviksille? Että kahdeksan tunnin käytävädottelun jälkeen saa sentään hoitoa, vaikka kommunikointi ei tapahtunutkaan potilaan äidinkielellä ja tautiepäily kuulostaa siltä, että vetoakselin jarrukumi on pettänyt, vaikka kyse on kaatumisvammasta.

Aamulla tullaan nappaamaan verta ja siitä ollaan kiitollisia, vaikka kilpailutuksen takia huonontuneet labrakamat tempuillevat. Hoitaja harmittelee. Tippapullon kiero letku on reistaillut toisaalla, ja näytteenottoneula katkesi kesken kaiken. Aamupalan jälkeen kokoon itseni ja lenkkaan kepeineni verhon taakse. Siellä kituuttava vanhus ei saa laukua päivystyspolin pöytälaatikosta. Vakuutan, että haluan auttaa, en varastaa mitään. Hymy sulattaa epäluulon. Lonkkamurtuman takia hänen koettelemuksensa tulee olemaan pitkä, minä sentään könyän pian kotiin mieli nöyränä.

Muun muassa toimittajat ovat monta kertaa näyttäneet poliitikoille tien ei-itse-valittuun paikkaan nimeltä Maso-

kistania. Eikä tämä muuten ole vihapuhetta. Urheiluterminä käyttäen laitoksissa lojuvat suomalaiset kamppailivat kuudentoista unssin kintailla ja nyrkkeilivät sovitusti sen puolesta, että veromarkat pyörivät ja arki rullasi. Vastustaja oli milloin rakennemuutos, milloin lama ja lopulta voimien ja terveyden pettäminen. Heille ei tarvinnut opettaa empatiataitoja. Jos joku kaatui kadulla, ei selfietä otettu. Kato, toi ei kuulu mulle!

Ehkä sitä voi elää ilman kykyä empatiaan, ja tästä löytyy metritolkulla kirjallisuuttakin. Ne, jotka ovat empatian puutteen uhreja, lukevat kenties self help -kirjoja - kysyntää riittää kaikilla kielialueilla. Aina on joku joka saattaa kuvitella, että ei tarvitse ketään tai jos jotain tarvitsee, uhkaus ja lompakko tepsivät. Eivät muuten tepsivät, mutta kaikkivoipaisuuden kuplassa on aika vähän muita keinoja. □

Mari Mörö

on kirjailija, kustannusalan monitoimija ja kukkasuutari. Hänen monipuolinen tuotantonsa kattaa niin lasten kuin aikuisten romaaneita sekä puutarhakirjoja.

KUVA Caj Bremer

– Digihuuruksen vuoksi empatiakato on iskenyt lapsiin.

Eiköhän
olisi taas
aika

NAUTTIA JÄSENTEN HOLIDAY CLUB -LOMAEDUSTA

JHL:n omistamat lomahuoneistot nyt haettavissa viikoille 23–52/2019. Hakuaika päättyy 9.4.2019. Arvonta suoritetaan 11.4.2019. Kaikki osallistuneet saavat ilmoituksen (ensisijaisesti) sähköpostitse.

HOLIDAY CLUB HIMOS	2 mh huoneisto 4+2:lle, vkot 23–33 ja 51–52
HOLIDAY CLUB TAMPEREEN KYLPLYLÄ	vkonloppu (3 vrk, pe–ma) tai arkiloma (4 vrk, ma–pe) viikosta riippuen huoneisto joko 2+2:lle, 4:lle, 4+2:lle tai 6:lle vkot 26, 27, 30, 46, 48, 49
HOLIDAY CLUB SAIMAA	2 mh huoneisto 4+2:lle, vkot 23–35
HOLIDAY CLUB KATINKULTA	Golfharju 1 mh + makuualkovi 2+2:lle, vkot 23–35 Katinkultaranta, 2 mh huoneisto 4+2:lle, vkot 23, 27–31
HOLIDAY CLUB NAANTALIN KYLPLYLÄ	vkonloppu (3 vrk, pe–ma) tai arkiloma (4 vrk, ma–pe) viikosta riippuen huoneisto joko 2+2:lle tai 4+2:lle vkot 27, 28, 30, 31
HOLIDAY CLUB SAARISELKÄ	4 mh, 8+2:lle, varattavat viikot aukeavat sivustoilla 18.4.2019.

Lisätietoja kohteista, hinnoista ja hakemisesta löydät holidayclub.fi/yrityspalvelu
Kirjautu käyttäjätunnuksella: jhl@holidayclub.shop ja salasananalla: holiday

Holiday Club Yrityspalvelu
puh. 0300 870 903 (arkisin 9–15)
yrityspalvelu@holidayclub.fi

Holiday

VALLILA
Vallila Interior

Linnea-posliinisarjassamme, joka on syntynyt Vallilan ja Apilanlehden yhteistyönä, yhdistyvät suomalainen design, laatu ja toimivuus. Vallilan suunnittelija Tanja Orsjoki on saanut inspiraationsa suomalaisesta luonnosta ja erityisesti pellavasta. Hänen vapaa tulkintansa pellavasta on hienostuneissa valkoisen, sinisen, roosan, vihreän ja harmaan sävyissä kuvatuista kukista, lehdistä ja siemenkotoista muodostuva elävä kuosi.

- Design: Vallila/Tanja Orsjoki & Apilanlehti
- Korkealaatuista eurooppalaista maasälpäposliinia
- Käsiniitot grafoitu koriste
- Ainulaatuinen pohjaleima
- Kestää konepesun ja lämmityksen mikrossa
- Vain Apilanlehdestä

TILAA NYT! Saat 4 astiaston osaa **ILMAISEKSI*** + upean **LISÄEDUN****

Tutustumispakettisi sisältää: 2 ruokalautasta + 2 alkuruokalautasta

Ruokalautanen 26 cm

**Arvo yht.
124 €**

Alkuruokalautanen 22 cm

+ LISÄETU**

Laventelinvärinen pöytäliina,
150 x 250 cm, 100 % polyesteria
Loppuunmyyntivaraus

**Arvo
120 €**

POSTITA JO TÄNÄÄN - POSTIMAKSU ON MAKSETTU!

Lähetä tilauskuponki, soita **09-686 11 444** tai tilaa kotisivuiltamme **www.apilanlehti.fi/motiivi**

Kyllä, kiitos! Haluan nähdä, miltä Linnea näyttää kotonani ja tilaan **2 ruoka- ja alkuruokalautasta hintaan 0 €***. Jatkoissa saan uuden kattaoksen (ruoka- ja alkuruokalautasen) kerran kuussa edulliseen keräilyhintaan 43,90 €/kattaus (norm.hinta 62 €). Astiaston keräily käsittää yhteensä 12 kattausta, mutta päätän itse, montako haluan.

*Toim.kulut 5,90 € lisätään jokaiseen lähetykseen.

Käsitlemme asiakas- ja henkilötietoja EU:n henkilötietosuojalakein mukaisesti. Jos haluat lisätietoja, katso lisää osoitteesta: <http://www.apilanlehti.fi/asiakaspalvelu/asiakasrek>. Täydelliset osto- ja myyntiehdot löydät osoitteesta www.apilanlehti.fi. Yhteystietoja voidaan käyttää suoramarkkinointiin HTL:n mukaisesti. Apilanlehden asiakkaana voit saada meiltä tarjouksia myös sähköpostitse tai tekstiviestitse. Jos et halua meiltä tai yhteistyökumppaneiltamme tarjouksia, ole ystävällinen ja ilmoita siitä asiakaspalveluumme, puh. 09-686 11 444.

Kyllä! Vastaan **7 päivän kuluessa**, niin saan lisätuna **keväisen pöytäliinan** (arvo 120 €)** kolmannen lähetykseni mukana veloituksetta.

Nimi _____

Osoite _____

Postinro/-paikka _____

Puhelinnumero _____

Muista täyttää puhelinnumerosi.

Sähköposti _____

Apilanlehti edellyttää väh. 18 vuoden ikää ja pidättää oikeuden tilauksen hyväksymiseen. Tästä kampanjasta vain 1 tilaus/talous ja ainoastaan sinulle, joka et ole tilannut valitsemaasi astiastoa aiemmin. Saat käyttää Apilanlehdeltä enintään 3 tutustumistarjousta. Tarjous voimassa 30.4.2019 saakka. Painovirhevaraus.

80015215032

Apilanlehti

TUNNUS: 5001688
00003 VASTAUSLÄHETYS